

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه و الهیات

فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه و الهیات

نقد و نظر

فصلنامه علمی- پژوهشی فلسفه و الهیات

صاحب امتیاز: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

(پژوهشکده فلسفه و کلام اسلامی)

مدیر مسئول: محمدتقی سبحانی

سردبیر: محمدتقی سبحانی

مدیر اجرایی: عیسی موسی‌زاده

کارشناس اجرایی: حجت امیدی

مترجم انگلیسی چکیده‌ها: یاسر پوراسماعیل

مترجم انگلیسی منابع: محمدرضا عموحسینی

* مجله نقد و نظر به استناد مصوبه ۵۸۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه و با توجه به ارزیابی کمیسیون نشریات علمی حوزه، شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۱ حائز رتبه علمی- پژوهشی گردید.

* به استناد ماده واحده مصوبه جلسه ۵۲۶ مورخ ۱۳۸۷/۳۰/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی «مصوبات شورای عالی حوزه علمیه قم در خصوص اعطای امتیاز علمی، تأسیس انجمن‌های علمی، قطب‌های علمی و واحدهای پژوهشی و همچنین امتیازات کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و آزاداندیشی در حوزه، دارای اعتبار رسمی بوده و موجد امتیازات قانونی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه می‌باشد».

نقد و نظر مجله‌ای در حوزه فلسفه و الهیات به زبان فارسی است و گروه مخاطبان آن، فضلا و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، دانشجویان و محققان آشنا به مباحث دینی و فلسفی‌اند. این فصلنامه می‌کوشد با طرح مسئله‌های جدید و نیازهای نوآمد، ژرف‌کاوی و اندیشه‌ورزی در عرصه دین‌پژوهی، دیدگاه‌های جدید و نقدهای عالمانه در حوزه مسائل فلسفی و الهیاتی را در معرض دید خوانندگان فرهیخته قرار داده و بستری علمی به‌منظور بررسی انتقادی آرا و اندیشه‌ها باشد.

نقد و نظر در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)،
بانک اطلاعات نشریات کشور (Magiran)،
پایگاه مجلات تخصصی نور (Noormags)
پایگاه استنادی سیولیکا (Cimilica)،
پرتال جامع علوم انسانی، مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)،
کتابخوان همراه پژوهان (Pajoochan.ir)، و پورتال نشریات دفتر تبلیغات
اسلامی (<http://journals.dte.ir>)
نمایه می‌شود.

**نشانی: قم، پردیسان، انتهای خیابان دانشگاه،
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی - اداره نشریات**
سامانه ثبت نام و ارسال مقالات: jpt.isca.ac.ir
پست الکترونیک:
naqdvanzar1393@gmail.com

تلفن: ۰۲۵-۳۱۱۵۶۹۱۳

صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۳۶۸۸

اعضای هئیت تحریریه (به ترتیب الفبا):

□ حجت الاسلام دکتر علیرضا آل بویه
(استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی)

□ حجت الاسلام دکتر رضا برنجکار
(استاد دانشگاه تهران، پردیس قم)

□ دکتر امداد توران
(استادیار دانشگاه ادیان و مذاهب)

□ دکتر محسن جوادی
(استاد دانشگاه قم)

□ حجت الاسلام حسن رمضانی
(استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی)

□ حجت الاسلام محمدتقی سبحانی
(استادیار پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی)

□ دکتر محمد لگنهاوزن
(استاد مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) اسلامی)

□ حجت الاسلام دکتر احمد واعظی
(استاد دانشگاه باقرالعلوم(ع))

مقدمه

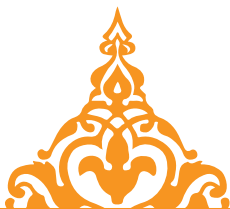
بی تردید، تفکر گران‌بهاترین گوهری است که خداوند در وجود انسان به ودیعه نهاده است. آدمی فرایند تفکر را با حیرت و پرسش آغاز کرده و با آزمون و خطا می‌کوشد تا مرحله شک و حیرت را پشت سر گذارد و به گمشده خود؛ یعنی یقین دست یابد. شاید بتوان گفت عمل تفکر به تعداد آدمیان متعدد و متکثر است. این تعدد و تکثر منشأ تضارب آرا و صیقل یافتن اندیشه‌هاست. بزرگ‌ترین دانشمندان همواره ثمربخش‌ترین و مهم‌ترین اندیشه‌های خود را پس از تعامل و تضارب با آرا و انظار رقیب پرورانده‌اند و در کوره نقد دیگران پخته، سپس آن را عرضه کرده‌اند. بنابراین، نظر همواره باید قرین و جلیس نقد شود تا به ثمر نشیند.

تفکر و اندیشه از هر سنخ و نوع که باشد از قاعده پیش‌گفته مستثنا نیست، بلکه باید گفت: نقد آرا و انظار در حوزه فلسفه، کلام و اندیشه دینی به دلیل ماهیت این سلسله از مباحث، اهمیت دو چندان دارد. در حوزه اندیشه دینی و دین‌پژوهی توجه به نقد، چه از منظر بیرونی

و چه از منظر درونی، پدیده‌ای نوظهور نیست. بلکه سیره دانشمندان و فرهیختگان در طول تاریخ بوده است.

ظهور انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره) و در پی آن وسعت یافتن دایره عرصه اندیشه دینی، جلب توجه متفکران و اندیشمندان جهان به آموزه‌ها و تعالیم اسلامی و به موازات آن سرازیر شدن سیل شبهات و اندیشه‌های رقیب به عرصه جامعه، همه و همه، ضرورت نقد و نظر در عرصه تفکر فلسفی و اندیشه دینی را بیش از پیش برای متفکران جامعه ما و به‌ویژه عالمان دینی آشکار ساخت. بر کسی پوشیده نیست که نقد و نظر در باب هر مسئله‌ای فرع بر شناخت درست و دقیق آن مسئله است، به‌ویژه اگر نقد معطوف به قلمروها و حوزه‌های ناشناخته و کمتر شناخته شده باشد. بدین ترتیب پیش از نقد باید افکار رقیب و اندیشه‌های او را به‌درستی شناخت و سپس آن را نقد کرد. این دو وظیفه مهم دینی، یعنی شناساندن دقیق و درست آرا و انظار رقیب به‌ویژه در حوزه فلسفه و الهیات و نقد و بررسی آنها وظایفی هستند که مجله نقد و نظر در عرصه اندیشه و تفکر به عهده گرفته است.

از این‌رو، نقد و نظر می‌کوشد با طرح مسئله‌های جدید و نیازهای نوآمد، ژرف‌کاوی و اندیشه‌ورزی در عرصه دین‌پژوهی تقویت گردد و بر آن است که دیدگاه‌های جدید و نقدهای عالمانه در قلمرو مسائل دینی را در معرض دید خوانندگان فرهیخته قرار دهد.

تأسیس

نقدونظر در تاریخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۰ برای مدت نامحدود و در شهر مقدس قم تأسیس شد و پس از مدت‌ها فعالیت علمی موفق در زمینه نظریه‌پردازی و نقد آرای فلسفی، کلامی و الهیاتی، به استناد مصوبه ۵۸۵، مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه و با توجه به ارزیابی کمیسیون نشریات علمی حوزه، شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۱ حائز رتبه علمی - پژوهشی گردید. این مجله تا پاییز ۱۴۰۱ به انتشار ۱۰۸ شماره موفق شده و در انتشار شماره‌های مسلسل به‌روز می‌باشد. از این میان، ۳۹ شماره از نقدونظر ویژه‌نامه‌هایی هستند که در موضوعات تخصصی منتشر شده‌اند.

اهداف

- الف) تعمیق و تقویت پژوهش‌های فلسفی - الهیاتی و کلامی؛
- ب) شناساندن مسائل جدید در حوزه فلسفه، الهیات و دین‌ورزی و ارائه دستاوردها و یافته‌ها و تولیدات فکری اندیشمندان و محققان؛
- ج) ارائه نقدهای عقلی و نقلی بر آرا و انظار متفکران در حوزه‌های مختلف الهیات و فلسفه؛
- د) پاسخ‌یابی برای پرسش‌های فلسفی و کلامی از منظر دینی؛
- ه) عقلانی‌سازی اندیشه دینی و تعمیق آن و تلاش برای وارد ساختن دین به عرصه زندگی واقعی.

سیاست‌ها

(الف) تضارب آرا میان اندیشمندان و فرهیختگان؛
(ب) نوآوری و نواندیشی و تأکید بر نظریه‌پردازی و تولید اندیشه؛
(ج) پرهیز از خودشیفتگی فکری، تعصب، جزم،
جمود، پیش‌داوری، خرافه‌گویی و التقاط؛
(د) حفظ انصاف نسبت به صاحب‌نظران و حفظ حیثیت
و حرمت نویسندگان.

فهرست ویژه‌نامه‌ها

نقد و نظر تاکنون ویژه‌نامه‌های متعددی در حوزه‌های فلسفی و الهیاتی متناسب با نیازهای فکری و فرهنگی جامعه اسلامی منتشر کرده است که عبارتند از:

۱. مبانی اجتهاد	۲۱. دین و بهداشت روانی (۲)
۲. دفاع عقلانی از دین (۱)	۲۲. علم اصول و دانش‌های زبانی (۱)
۳. دفاع عقلانی از دین (۲)	۲۳. علم اصول و دانش‌های زبانی (۲)
۴. نقش زمان و مکان در اجتهاد	۲۴. فلسفه اسلامی؛ هستی و چیستی
۵. انتظار بشر از دین	۲۵. تجربه دینی (۲)
۶. فرهنگ سیاسی	۲۶. فلسفه اسلامی؛ پویایی و پایایی
۷. کلام در روزگار ما	۲۷. برهان وجودی
۸. دین و عقلانیت	۲۸. فلسفه ذهن (۱)
۹. فلسفه فقه	۲۹. فلسفه ذهن (۲)
۱۰. اخلاق و دین	۳۰. فلسفه ذهن و الهیات (۱)
۱۱. سنت گرایان	۳۱. فلسفه ذهن و الهیات (۲)
۱۲. سنت و تجدید (۱)	۳۲. ویژه‌نامه کلام امامیه (۱)
۱۳. سنت و تجدید (۲)	۳۳. ویژه‌نامه کلام امامیه (۲)
۱۴. عرفان و حکمت امام خمینی	۳۴. ویژه‌نامه کلام امامیه (۳)
۱۵. تجربه دینی (۱)	۳۵. ویژه‌نامه الهیات و تمدن (۱)
۱۶. دین و عقلانیت (۱)	۳۶. ویژه‌نامه الهیات و تمدن (۲)
۱۷. دین و عقلانیت (۲)	۳۷. ویژه‌نامه الهیات و تمدن (۳)
۱۸. معنای زندگی (۱)	۳۸. ویژه‌نامه عدالت اجتماعی
۱۹. معنای زندگی (۲)	۳۹. ویژه‌نامه علم دین
۲۰. دین و بهداشت روانی (۱)	

شورای عالی حوزه‌های علمیه
شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی

بسم تعالی

تاریخ: ۱۳۴۲/۰۳/۱۳
شماره: ۳۱/۵۸۱۸

اعتبارنامه علمی نشریات

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای محمد تقی سبحانی زیندفره،
مدیر مسئول محترم نشریه تقد و نظر

با استناد منوبه ۵۸۵ مورخ ۱۳۴۲/۰۶/۱۲ شورای عالی حوزه‌های علمیه و با توجه به ارزیابی کمیسیون نشریات علمی
حوزه، شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی در جلسه مورخ ۱۳۴۲/۰۲/۲۱

رتبه علمی - پژوهشی نشریه تقد و نظر

را تصویب نمود. امید است با اتکال به خداوند متعال و الطاف حضرت ولی عصر (عج) و تلاش و تمهید مدیران و
اعضای محترم هیئت تحریریه، انجام همی موثری در جهت تحقق اهداف علمی حوزه و بالندگی اندیشه اسلامی بر داشته شود.

سیدناشم حسینی اوشهری
رئیس شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی

اعتبار مجوز علمی فوق پس از ۲ سال منوبه تجدید آن از سوی شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی است.

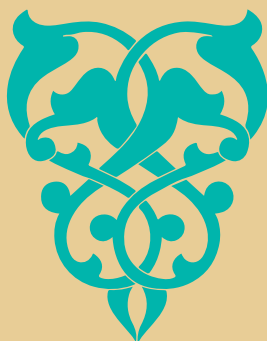

نقد و نظر

فرست‌واره

فصلنامه علمی پژوهشی نقد و نظر

(۱۳۷۳ - ۱۴۰۱)

شماره ۱ ..... زمستان ۱۳۷۳

مبانی اجتهاد

◇ سرمقاله

۱. سخن سردبیر ۲

◇ اقتراح

۲. اقتراح درباره مبانی اجتهاد، در نظرخواهی از آقایان: ابوالقاسم گرجی، ناصرکاتوزیان، سیدکاظم حائری، محمدحسن مرعشی، محمدهادی معرفت و محمد مجتهد شبستری ۱۵

◇ مقالات

۳. احکام دین و اهداف دین ۱۰۷

• محمدرضا حکیمی

۴. بحثی اجتهادی در طهارت و نجاست ۱۲۳

• ص. - ن.

۵. کاربرد مآخذ فقهی ۱۶۷

• علیرضا فیض

۶. حجیت سیره ۱۹۵

• سید محمدباقر صدر، ترجمه سیدحسن اسلامی

◇ گفت‌وگو

۷. روش اجتهادی فقها ۲۱۳

• در گفت‌وگو با آقایان: لطف‌الله صافی، حسین نوری و ابوطالب تجلیل

◇ کتاب‌شناسی

۸. کتاب‌شناسی توصیفی فقه مقارن ۲۶۷

• مهدی مهریزی

شماره ۲ ..... بهار ۱۳۷۴

دفاع عقلانی از دین «۱»

◇ سرمقاله

۹. از این جا و از آن جا ۲
● سردبیر

◇ اقتراح

۱۰. دفاع عقلانی از دین «۱» ۹
● در نظرخواهی از دانشوران: غلامرضا اعوانی، رضا داوری، جعفر سبحانی،
● محمد لگنهاوزن و مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۱۱. تأملاتی در حاشیه اقتراح پیشین ۴۵
● صادق لاریجانی

۱۲. اعتبار مآخذ فقهی و نقد نظریه انسداد ۶۱
● عباس ظهیری

۱۳. بستر تاریخی دفاع عقلانی از دین ۸۷
● اکبر قنبری

۱۴. عقل گرایی ۱۰۹
● برنارد ویلیامز، ترجمه محمدتقی سبحانی

۱۵. متون دینی و هرمنوتیک ۱۲۹
● محمد مجتهد شبستری

۱۶. گرایش‌های عمده در فلسفه دین ۱۳۷
● پل ریکور، ترجمه مصطفی ملکیان

۱۷. سیر ما بعد الطبیعه در غرب به تفسیر هیدگر ۱۶۱
● شهرام پازوکی

۱۸. تجربه گرایی و ایمان دینی ۱۷۵
● امیرعباس علی‌زمانی

◇ گفت‌وگو

۱۹. عقل و وحی از دیدگاه مسیحیت ارتدکس ۱۹۵

• پدر میتالینوس

◇ نقد کتاب

۲۰. تأملی در کتاب الوسطیة فی الاسلام ۲۰۱

• سیدحسین اسلامی

◇ کتاب‌شناسی

۲۱. کتاب‌شناسی توصیفی کلام جدید ۲۱۱

• محمد اسفندیاری

۲۲. نامه‌ها ۲۴۹

۲۳. یادمان ۲۵۶

شماره ۳ و ۴ ..... تابستان و پاییز ۱۳۷۴

دفاع عقلانی از دین «۲»

◇ سرمقاله

۲۴. و اما بعد، سردبیر ۲

◇ اقتراح

۲۵. دفاع عقلانی از دین «۲» ۴

• در نظرخواهی از دانشوران: غلامرضا اعوانی، رضا داوری، جعفر سبحانی، محمد لگنهاوزن و مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۲۶. مناظرات کلامی و نقش متکلمان ۳۰

• حسین مدرسی طباطبایی، ترجمه هاشم ایزدپناه

۲۷. فرآیند فهم متون ۴۲

• محمد مجتهد شبستری

۲۸. انفسی بودن حقیقت است ۶۲

• سورن کرگگور، ترجمه مصطفی ملکیان

۲۹. ادله کرگگور بر ضد استدلال آفاقی در دین ۸۲

• رابرت. مری. هیوآدامز، ترجمه مصطفی ملکیان

۳۰. ایمان‌گرایی ۱۰۴

• محمد لگنهاوزن، ترجمه سید محمود موسوی

۳۱. عقلانی بودن اسما و صفات خداوند از دیدگاه قاضی سعید قمی ۱۲۲

• غلامحسین ابراهیمی دینانی

۳۲. آیات الاهی فراخوانی به تعقل یا ایمان ۱۳۳

• محسن جوادی

۳۳. معقولیت اعتقادات دینی (تقریری جدید از نظریه فطرت) ۱۵۰

• احمد نراقی

۳۴. مفهوم عقل دینی ۱۶۶

• محمد تقی فاضل

۳۵. ماهیت عقل و تعارض عقل و وحی ۱۸۴

• رضا برونجکار

۳۶. عقل‌گرایی و نص‌گرایی در کلام اسلامی ۲۰۵

• محمدتقی سبحانی

۳۷. عقل‌گرایی و ایمان دینی ۲۳۳

• مایکل پیترسون، برگرفته امیرعباس علیزمانی

۳۸. تعلیم مقدّس ۲۵۴

• اتین ژیلسون، ترجمه و تلخیص محمد محمدرضایی

۳۹. اعتبار خرد و نسبت آن با دین ۲۷۲

• مهدی رازی

۴۰. مبانی اجتهاد (تأثیر معرفت بشری در معرفت دینی) ۲۸۴

• ابوالقاسم فنایی

◇ گفت‌وگو

۴۱. دین و هگل ۲۹۴

• سیدجواد طباطبایی

◇ نقد کتاب

۴۲. نقیبی به کتاب فلسفه الفکر الدینی بین الاسلام و المسیحیة ۳۰۹

• سیدحسن اسلامی

◇ کتاب‌شناسی

۴۳. کتاب‌شناسی توصیفی تاریخ ادیان ۳۲۲

• محمد اسفندیاری

شماره ۵ ..... زمستان ۱۳۷۴

نقش زمان و مکان در اجتهاد

◇ سرمقاله

۴۴. سخنی نو درباره نهادی کهن ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۴۵. نقش زمان و مکان در فرآیند اجتهاد ۱۰

• در نظرخواهی از دانشوران: سیدکاظم حائری، عباسعلی عمید زنجانی، ابوالقاسم گرجی، سیدحسن مرعشی شوشتری، ناصر مکارم شیرازی، محمدهادی معرفت، سیدمحمد موسوی بجنوردی و حسین مهرپور

◇ مقالات

۴۶. تطبیق‌پذیری قوانین اسلامی با تحولات اجتماعی ۸۰

• سیدمصطفی محقق داماد

۴۷. جایگاه موضوع‌شناسی در اجتهاد ۸۷

• ابوالقاسم فنایی

۴۸. نقش علوم بشری در اجتهاد ۱۰۰

• صادق لاریجانی

۴۹. درک زمان و موضوعات جدید ۱۲۶

• اکبر قنبری

۵۰. امام خمینی (ره) و فقاہت مبتنی بر زمان و مکان ۱۴۷

• کاظم قاضی‌زاده

۵۱. شیوه اکتشاف ملاک ۱۸۲

• سعید رحیمیان

۵۲. نقش زمان و مکان در حلّ تعارض اخبار ۲۰۶

• سیداحمد حسینی

۵۳. نقش زمان و مکان از دیدگاه شهید صدر ۲۲۲

• محمود زمانی

۲۴۸ ..... ۵۴. منطقه الفراغ

• محمد رحمانی

۲۷۶ ..... ۵۵. تأملی دیگر در تأثیر زمان و مکان در اجتهاد

• محمد جواد ارسطا

۲۹۶ ..... ۵۶. سه گونه دانش در سه قلمرو

• محمد مجتهد شبستری

◇ نقد کتاب

۳۰۱ ..... ۵۷. اهداف دین، درنگی در «نظریه المقاصد عند الشاطبی»

• سیدحسین اسلامی

◇ کتاب‌شناسی

۳۱۷ ..... ۵۸. مأخذشناسی همایش‌های فقهی

• محمد نوری

شماره ۶ ..... بهار ۱۳۷۵

انتظار بشر از دین

◇ سرمقاله

۵۹. دین و انتظار آدمی ۲
● سردبیر

◇ اقتراح

۶۰. انتظار بشر از دین ۸
● در نظرخواهی از دانشوران: سیدکاظم حائری، رضا داوری، صادق لاریجانی، محمد لگنهاوزن و مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۶۱. الحیاء؛ دین و زندگی ۷۵
● محمدرضا حکیمی

۶۲. در جست‌وجوی ریشه‌ها ۱۱۷
● محمدمبین احمدی

۶۳. فروغ دین در فراق عقل ۱۴۵
● محمدتقی سبحانی

۶۴. آب را از سرچشمه مبنیدید ۱۶۸
● هادی صادقی

۶۵. انتظار از دین؛ نقد و نظر ۱۸۶
● حاتم قادری

۶۶. شیوه‌های تبیین انتظار از دین ۱۹۹
● محمد نصر

۶۷. درآمدی بر قلمرو فقه ۲۰۸
● مهدی مهریزی

۶۸. سرشت اخلاقی دین ۲۳۰
● محسن جوادی

۶۹. دشمن فضیلت، برهان غلیون ۲۵۰

• ترجمه محمد مهدی خلجی

۷۰. تجدید بناهای طبیعت‌گرایانه از دین ۲۷۰

• ویلیام، پی. آلستون، ترجمه غلامحسین توکلی

۷۱. تبیین اجتهاد و جایگاه موضوع‌شناسی در آن ۲۷۸

• سید محسن موسوی گرگانی

۷۲. معرفت دینی در بستر زمان و مکان ۲۹۷

• ابوالقاسم فنایی

۷۳. بنیان استوار فطرت ۳۳۳

• محمد اخوان

۷۴. راه نیافتن باورها و ارزش‌ها به حوزه‌کنش‌ها و هنجارها ۳۴۶

• رحیم رنوقت

◇ نقد کتاب

۷۵. سترونی سکولاریزم در جهان عرب ۳۶۳

• سیدحسین اسلامی

◇ کتاب‌شناسی

۷۶. گزیده منابع و مآخذ سکولاریزم در جهان اسلام ۳۸۰

• محمد نوری

شماره ۷ و ۸ ..... تابستان و پاییز ۱۳۷۵

(فرهنگ سیاسی)

◇ اقتراح

۷۷. فرهنگ سیاسی ۲
- در نظرخواهی از دانشوران: سیدمحمد خاتمی، عباسعلی عمید زنجانی و عبدالعلی قوام

◇ مقالات

۷۸. تکامل مفهوم امامت در بُعد سیاسی و اجتماعی ۱۶
- حسین مدرّسی طباطبایی، ترجمه حسین ایزدپناه
۷۹. فرد و دولت در فرهنگ سیاسی اسلام ۳۸
- داوود فیرحی
۸۰. ایدئولوژی و فرهنگ سیاسی گروه‌های حاکم در دوره پهلوی ۷۴
- حسین بشیریه
۸۱. مبانی دینی و فرهنگ سیاسی مشارکتی ۸۶
- سیدعلی میرموسوی
۸۲. نقش فرهنگ در ساختار سیاسی ایران معاصر ۱۱۲
- سیدمحمدتقی آل غفور
۸۳. ویژگی‌های فرهنگی جامعه دینی ۱۳۸
- غلامعباس توسلی
۸۴. خرده فرهنگ‌ها و وفاق اجتماعی ۱۵۷
- عماد افروغ
۸۵. درآمدی بر فرهنگ سیاسی در ایران ۱۷۲
- عباس کشاورز
۸۶. مؤلفه‌های فرهنگ سیاسی ما، سهراب رزاقی ۲۰۰
۸۷. زمینه‌های اجتماعی ناپایداری احزاب سیاسی در ایران (از مشروطیت تا انقلاب اسلامی) ۲۱۴
- ابوالفضل دلاوری

۸۸. ذهنیتِ دوگانه اندیش، برهان غلیون..... ۲۵۰

• ترجمه محمد مهدی خلجی

۸۹. انتظار بشر از دین؛ درنگی در صورت مسئله..... ۲۷۹

• ابوالقاسم فنایی

۹۰. بررسی نظریه حقانیت دین و تأثیر زمان و مکان در معرفت دینی..... ۴۱۳

• سید محسن موسوی گرگانی

◇ گفت و گو

۹۱. پلورالیزم (کثرت گرایی) دینی..... ۳۳۰

• محمد تقی جعفری

۹۲. فرهنگ سیاسی..... ۳۴۷

• محمد علی اکبری، سعید حجازیان و داوود فیروزی

◇ نقد کتاب

۹۳. میراث اندیشه سیاسی مسلمانان..... ۳۸۸

• محمد تقی سبحانی

◇ کتاب شناسی

۹۴. کتاب شناسی جامعه شناسی سیاسی..... ۴۲۸

• ابوالفضل نجفی و غلامرضا بهروز لک

شماره ۹ ..... زمستان ۱۳۷۵

کلام در روزگار ما

◇ سرمقاله

۹۵. به سوی نهادینه‌سازی دانش کلام ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۹۶. کلام در روزگار ما ۱۰

• در نظرخواهی از دانشوران: صادق لاریجانی و مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۹۷. تاریخ‌مندی دانش کلام ۳۷

• محسن حنفی، ترجمه محمد مهدی خلجی

۹۸. رابطه میان فلسفه و الاهیات در دوران پسامدرن ۵۸

• محمد لگنهاوزن، ترجمه غلامحسین توکلی

۹۹. مسائل فلسفه دین ۸۱

• ویلیام پی. آلستون، ترجمه علی حقی

۱۰۰. ماهیت کلام جدید ۹۱

• احمد واعظی

۱۰۱. روش‌شناسی علم کلام (روش استنباط از متون دینی) ۱۰۴

• رضا برنجکار

۱۰۲. مبانی کلامی علم اخلاق ۱۲۶

• مقصود فراست‌خواه

۱۰۳. روح تمدن اسلامی و دانش کلام جدید ۱۴۰

• عبدالله عرووی، ترجمه محمد مهدی خلجی

۱۰۴. بایسته‌های آموزشی در حوزه کلامی ۱۴۷

• هادی صادقی

۱۰۵. ناسازی‌ها و همسازی‌های دین و گفتمان ایدئولوژیک در ایران ۱۵۶

• محمدجواد غلامرضا کاشی

۱۰۶. لطف در نزد آکویناس و در کلام شیعه ۱۶۶
- حسین واله
۱۰۷. خدایان هیدگر (خدای شاعران، پیامبران یا فیلسوفان؟) ۲۰۷
- ریچارد کزنی، ترجمهٔ م. غفورزاده
۱۰۸. مکالمه دو فرهنگ (در گفت‌وگوی متفکری از مشرق عربی و متفکری از مغرب عربی) ۲۲۲
- محمد مهدی خلجی
۱۰۹. تأملی در حدیث و درک تاریخی عقاید ۲۴۸
- مجید رضایی
۱۱۰. نوپوزیتیویسم و «تحلیل منطقی» در اندیشهٔ فلسفی معاصر عرب ۲۶۹
- احمد ماضی، ترجمهٔ محمد تقی کرمی
۱۱۱. اسلام و توسعه نیافتگی، بازنگری یک معمای دیرینه ۳۱۰
- تیمور کوران، ترجمهٔ عبدالله دادگر
۱۱۲. جامعه‌شناسی تجدد ۳۵۴
- حسین بشیریه
- ◇ نقد و معرفی کتاب
۱۱۳. فرمول عقیق سفید یا اعتقادنامه کالسردوان؟ ترجمه‌ای آسف انگیز از کتابی شعف انگیز ۳۸۰
- مصطفی ملکیان
۱۱۴. نگرشی بر کتاب متألهان جدید ۴۰
- م. غفورزاده
۱۱۵. معرفی کتاب مفهوم ایمان در کلام اسلامی ۴۱۹
- زهرا پورسینا
۱۱۶. معرفی یک کتاب: فلسفهٔ تحلیلی: دلالت و ضرورت ۴۲۹
- صادق لاریجانی

شماره ۱۰ و ۱۱ ..... بهار و تابستان ۱۳۷۶

دین و عدالت

◇ سرمقاله

۱۱۷. پرسمان عدالت و پایه و پیوند دینی آن ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۱۱۸. دین و عدالت ۴

• در نظرخواهی از دانشوران: حسین بشیریه، موسی غنی نژاد

◇ مقالات

۱۱۹. حقوق و عدالت ۳۴

• ناصر کاتوزیان

۱۲۰. تعریف «عدالت» از زبان امام صادق(ع) ۵۸

• محمدرضا حکیمی

۱۲۱. عدالت، انصاف و تصمیم‌گیری عقلانی ۸۰

• جان رالز، ترجمه مصطفی ملکیان

۱۲۲. عدالت و استحقاق ۹۴

• رابرت نازیک، ترجمه مصطفی ملکیان

۱۲۳. عدالت و فضیلت ۱۱۰

• السدیر مک اینتایر، ترجمه مصطفی ملکیان

۱۲۴. مبنای عدالت در نظریه جان رالز ۱۲۲

• حسین توسلی

۱۲۵. مبانی عدالت جزایی ۱۵۰

• محمدرضا ظفری

۱۲۶. عدالت به مثابه قاعده فقهی ۱۸۴

• مهدی مهریزی

۱۲۷. دادورزی و تقریری نو از مسئله شر ۱۹۵

• محمد سعیدی مهر

۱۲۸. دادباوری ۲۱۴
- رونالد. ام. گرین، ترجمه م. غفورزاده
۱۲۹. دفاع اختیارگروانه ۲۴۴
- محمد سعیدی مهر
۱۳۰. رابطه عدالت با عقل و دین ۲۷۰
- سید محسن موسوی گرگانی
۱۳۱. قدرت سیاسی و اصل عدالت ۲۸۸
- ناصیف نصار، ترجمه محمد مهدی خلجی
۱۳۲. عدل فراگیر ۳۱۲
- ابوالحسن ماوردی، ترجمه باقر میرعبداللہی
۱۳۳. عدل از دیدگاه مسیحیت ۳۱۸
- اینگبرگ گابریل
۱۳۴. عدالت در عرصه سیاست جهانی ۳۳۰
- هاینریش شنايدر
۱۳۵. اصول عدالت سیاسی ۳۶۸
- سید صادق حقیقت
۱۳۶. بازخوانی یک آرمان ۳۹۰
- اکبر قنبری
۱۳۷. اخلاق از دیدگاه هایک ۴۲۴
- موسی غنی نژاد
۱۳۸. تجدد: غیریت‌ها و محدودیت‌ها ۴۴۲
- حسین بشیریه
۱۳۹. یادداشتی بر یک نقد ۴۶۰
- حسین مدزسی طباطبایی
- ◇ گفت‌وگو
۱۴۰. نیچه یا ارسطو؟ درگفت‌وگو با السدیر مک‌ایتنایر ۴۶۳
- ترجمه غلامحسین توکلی

◇ نقد و معرفی کتاب

۱۴۱. نقد و معرفی کلام عدالت؟ کلام عقلانیت؟ اثر آلسدیر مک اینتایر ۴۸۳

• محمد لگنہاوزن، ترجمہ سید محمود موسوی

۱۴۲. رھیافتی به «سخن فلسفی مدرنیته» ۵۰۶

• ہاشم صالح، ترجمہ محمد تقی کرمی

۱۴۳. بررسی یک نقد ۵۲۸

• عباس شیخ شعاعی و محمد محمدرضایی

شماره ۱۲ ..... پاییز ۱۳۷۶

فلسفه فقه

◇ اقتراح

۱۴۴. فلسفه فقه ۲

• در نظرخواهی از دانشوران: علی عابدی شاهرودی، صادق لاریجانی، مصطفی ملکیان و مصطفی محقق داماد

◇ مقالات

۱۴۵. دانش فقه؛ بنیاد روش شناختی عقل عربی - اسلامی ۱۱۴

• محمد عابد الجابری، ترجمه محمد مهدی خلجی

۱۴۶. فقه حکومتی ۱۴۱

• مهدی مهریزی

۱۴۷. مصلحت در فقه ۱۶۶

• احمد عابدی

۱۴۸. فلسفه مجازات ۱۷۸

• جان کاتینگهام، ترجمه محمدرضا ظفری

۱۴۹. فلسفه مجازات‌های حدّی ۲۰۸

• محمد ابراهیم شمس

۱۵۰. موسیقی از نگاهی دیگر ۲۲۴

• علی محبوب

۱۵۱. حقوق و الاهیات ۲۴۸

• ادوارد چیس، ترجمه محمد سعیدی مهر

۱۵۲. استدلال قیاسی ۲۷۲

• جفرسون وایت، ترجمه مصطفی فضائلی

۱۵۳. تأملی در ادله حجّیت استصحاب ۲۸۴

• سید محسن موسوی گرگانی

۱۵۴. تفاوت ربا و بهره بانکی ۳۱۴

• موسی غنی‌نژاد

۱۵۵. تاریخ‌مندی؛ مفهوم پوشیده و مبهم، نصر حامد ابوزید..... ۳۲۸

• ترجمه و تحقیق: محمدتقی کرمی

۱۵۶. «مفهوم وحی»، نصر حامد ابوزید..... ۳۷۶

• ترجمه و تحقیق: محمدتقی کرمی

۱۵۷. بحران و تحوّل در تجدّد..... ۴۳۴

• حسین بشیریه

۱۵۸. عناصر لازم برای مقایسه فرهنگ‌ها، برتران بدیع..... ۴۵۳

• ترجمه احمد نقیب‌زاده

۱۵۹. پارادوکس جامعه مدنی دینی..... ۴۷۹

• احمد واعظی

◇ گفت‌وگو

۱۶۰. فلسفه فقه..... ۴۹۴

• گفت‌وگو با ناصر کاتوزیان

◇ نقد و معرفی کتاب

۱۶۱. پاسخی به یک پاسخ‌نما..... ۵۳۶

• مصطفی ملکیان

شماره ۱۳ و ۱۴ ..... زمستان ۱۳۷۶ و بهار ۱۳۷۷

اخلاق و دین

◇ اقتراح

۱۶۲. اخلاق و پیوند آن با دین ۲
● در نظرخواهی از دانشوران: علی عابدی شاهرودی و محمد لگنهاوزن

◇ مقالات

۱۶۳. چشم‌اندازی به «اخلاق در قرآن» ۵۶
● محسن جوادی

۱۶۴. بازگشت به اخلاق ۷۸
● محمد عابد الجابری، ترجمه حسن محبوب

۱۶۵. حسن و قبح عقلی ۱۰۵
● آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، ترجمه و تعلیق: صادق لاریجانی

۱۶۶. حسن و قبح عقلی و قاعده ملازمه ۱۲۹
● شیخ محمد حسین اصفهانی، ترجمه و تعلیق: صادق لاریجانی

۱۶۷. زبان اخلاق از دیدگاه توصیه‌گرایی، امیر دیوانی ۱۶۶

۱۶۸. تأملی دوباره درباره اخلاق و دین ۱۸۶
● باروخ ا. برودی، ترجمه حسن میاننداری

۱۶۹. پی‌ریزی اخلاق بر مبنای دین ۲۰۴
● جان اتان برگ، ترجمه محسن جوادی

۱۷۰. تأملی در مفهوم خیر اخلاقی ۲۱۹
● محمد لگنهاوزن، ترجمه سید محمد موسوی

۱۷۱. اخلاق بدون خدا؟! ۲۳۲
- هادی صادقی
۱۷۲. آیا غایت‌های اخلاقی همان داده‌های دینی هستند؟ ۲۵۲
- محسن موسوی
۱۷۳. دیرینه‌شناسی اخلاق و سیاست در اسلام ۲۶۸
- محمد مهدی خلجی
۱۷۴. اخلاق فضیلت‌مدار ۲۸۶
- السدیر مک‌این‌تایر، ترجمه حمید شهریاری
۱۷۵. اخلاق نسبی است یا مطلق ۳۰۰
- پُل روییژگ، ترجمه سعید عدالت‌نژاد
۱۷۶. نقدی بر نسبیت اخلاقی ۳۲۴
- لونیس‌پی. پویمن، ترجمه محمود فتحعلی
۱۷۷. پژوهشی در ارتباط علم و اخلاق ۳۴۴
- ابوالقاسم فنایی
۱۷۸. توازی علم و اخلاق اجتماعی ۳۶۶
- سید مرتضی مردیها
۱۷۹. حقوق، ترجمان اخلاق ۳۸۴
- ناصر قربان‌نیا
۱۸۰. تأملی در اقتراح فلسفه فقه ۴۰۹
- سید محسن موسوی گرگانی
۱۸۱. بهره بانکی همان ریاست ۴۳۴
- سید عباس موسویان
۱۸۲. موسیقی متعالی از نگاهی دیگر ۴۶۴
- سید محسن موسوی گرگانی
۱۸۳. ظهور موج سوم تجدّد ۴۸۲
- حسین بشیریه
۱۸۴. عقل و ایمان، رنفورد بَمبرو، ترجمه مرتضی قرایی ۴۹۴
- ۵ گفت‌وگو
۱۸۵. اخلاق ایمانی و اخلاق یونانی ۵۰۷

• درگفت وگو با شهرام پازوکی

◇ نقد و معرفی کتاب

۱۸۶. گزارشی از کتاب اخلاق و دین ۵۲۴

• زهرا خزاعی

۱۸۷. فلسفه اخلاق در قرن بیستم ۵۳۱

• ابوالقاسم فنایی

شماره ۱۵ و ۱۶ ..... تابستان و پاییز ۱۳۷۷

سنت‌گرایان

◇ سرمقاله

۱۸۸. سنت باوری ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۱۸۹. سنت‌گرایی ۶

• در نظرخواهی از دانشوران: غلامرضا اعوانی، محمود بینامطلق و مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۱۹۰. رنه‌گونون ۶۸

• مارتین لینگز، ترجمه م. هدایتی

۱۹۱. رنه‌گونون و معنای واقعی سنت ۸۰

• محمود بینا مطلق

۱۹۲. فقر ۸۸

• رنه‌گونون، ترجمه مصطفی ملکیان

۱۹۳. آناندائی کوماراسوامی: محقق عرصه روح ۹۶

• بریان کیبل، ترجمه م. هدایتی

۱۹۴. زندگی‌نامه فریتویف شوان ۱۱۴

• فروزان راسخی

۱۹۵. ملاحظاتی چند در باب یکی از مسائل آخرت ۱۲۰

• فریتویف شوان، ترجمه الف. آزاد

۱۹۶. زیباشناسی و رمزپردازی در هنر و طبیعت ۱۲۷

• فریتویف شوان، ترجمه الف. آزاد

۱۹۷. مبانی زیباشناسی کامل ۱۳۷

- فریتیفوف شوان، ترجمه الف. آزاد ۱۹۸. تصوف: حجاب و لباب ۱۴۳
- مینو حجت ۱۶۲
- ۱۹۹. اصالت عرفان اسلامی ۱۶۲
- مارتین لینگز، ترجمه فروزان راسخی ۲۰۰. جهان شمولی عرفان اسلامی ۱۶۹
- مارتین لینگز، ترجمه فروزان راسخی ۲۰۱. اهمیت دینی پساتجددگرایی: یک جوابیه ۱۷۶
- هیوستون اسمیت، ترجمه مصطفی ملکیان ۲۰۲. انسان و طبیعت؛ بحران معنوی انسان متجدد ۲۰۴
- سیدحسین نصر، ترجمه احمدرضا جلیلی ۲۰۳. نیاز به علم قدسی ۲۱۴
- حسن میاننداری ۲۰۴. لوگوس ۲۲۶
- ژان پیین، ترجمه اعظم پویا ۲۰۵. شافعی و معرفت شناسی شریعت ۲۴۲
- محمدتقی کرمی ۲۰۶. عقل و ایمان ۲۸۹
- راجر تریگ، ترجمه مرتضی قرایی ۲۰۷. پاسخی به یک نقد ۳۰۴
- صادق لاریجانی ۲۰۸. نگاهی دیگر به حسن و قبح در کلام محقق اصفهانی ۳۱۴
- سیدمحسن موسوی گرگانی ۲۰۹. بحثی در مبانی معرفتی تفاوت ربا و بهره بانکی ۳۲۷
- موسی غنی نژاد ۲۱۰. آیا بهره بانکی همان رباست؟ ۳۴۳
- حمیدرضا شهیمیرزادی ۲۱۱. فلسفه، جامعه شناسی و تاریخ علم ۳۶۲
- سعید زیباکلام

۲۱۲. مدرن‌گری فرهنگی و بحران هویت، برهان غلیون ۳۹۲

• ترجمه محمد مهدی خلجی

۲۱۳. فلسفه مجازات ۴۱۷

• ناصر قربان‌نیا

شماره ۱۷ و ۱۸ ..... زمستان ۱۳۷۷ و بهار ۱۳۷۸

سنت و تجدد «۱»

◇ سرمقاله

۲۱۴. معماری انقلاب در دنیای جدید ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۲۱۵. سنت‌گرایی و تجدد ۴

• در نظرخواهی از دانشوران: حسین بشیریه و محمد لکنه‌اوزن

◇ مقالات

۲۱۶. ارزش سنت و جذب‌ه عدالت در توارث همسران ۳۳

• ناصر کاتوزیان

۲۱۷. دین و تجدد ۵۸

• رضا داوری

۲۱۸. خاتمه: گسترش امواج تجدد در سطح جهان ۷۲

• حسین بشیریه

۲۱۹. تجدد و تجددگرایی؛ لوازم جامعه‌شناسانه آن برای دین ۸۰

• التونورا باربیری ماسینی، ترجمه امیر اکرمی

۲۲۰. دین و بحران زیست محیطی ۸۸

• سیدحسین نصر، ترجمه محسن مدیر شانه‌چی

۲۲۱. میان شرق و غرب ۱۰۸

• فریتیف شوان، ترجمه فروزان راسخی

۲۲۲. پاسخ‌های مکتب کاتولیک به تجدد ۱۱۷

• مایکل پل گالاگهر، ترجمه امیر اکرمی

۲۲۳. نظریه‌های بهره و ربا ۱۵۴

• سیدعباس موسویان

۲۲۴. جریان اسلامی کردن رشته اقتصاد در دانشگاه‌های ایران ۲۰۲

• سهراب بهداد، ترجمه عباس امام

۲۴۸ ..... اقتصاد اسلامی به مثابه علم اجتماعی

• م. منان، ترجمه‌ی‌الله دادگر

۲۲۶. نگاهی از منظر فلسفی به مسئله‌گفت‌وگو میان تمدن‌ها .....

• علی پایا

۲۲۷. آیا علوم اجتماعی باید از روش‌های علوم طبیعی تبعیت کند؟ ....

• سعید زیباکلام

۲۲۸. دفاع‌پذیری خدا باوری .....

• آنتونی‌کنی، ترجمه‌ی اعظم پویا

۲۲۹. معنای «خدا» .....

• پیتر گیج، ترجمه‌ی مرتضی قرایی

۲۳۰. نردبان آسمان .....

• ابوالقاسم فنایی

◇ گفت‌وگو

۲۳۱. معارف دینی در دنیای جدید .....

• در گفت‌وگو با پروفسور ویلیام چیتیک

۲۳۲. تأملاتی در باب دین و اندیشه .....

• در گفت‌وگو با محمدعابد الجابری؛ ترجمه‌ی محمدتقی کرمی

شماره ۱۹ و ۲۰.....تابستان و پاییز ۱۳۷۸

سنت و تجدد «۲»

◇ سرمقاله

۲۳۳. تجدد، هویت و سنت ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۲۳۴. سنت و تجدد ۴

• در نظرخواهی از فرهیخته معاصر: مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۲۳۵. نقد مدرنیته، آلن تورن ۲۶

• ترجمه سیدمرتضی مردیها

۲۳۶. سنت و تجدد دو الگوی معرفت‌شناختی در تحلیل دانش سیاسی

مسلمانان..... ۳۴

• داوود فیرحی

۲۳۷. ارزیابی کلامی مدرنیته؛ تأثیر مدرنیته بر پژوهش‌های کلامی امروز ... ۵۵

• پی. هورستن، ترجمه سایه میثمی

۲۳۸. معنویت و علم؛ همگرایی یا واگرایی؟ ۷۴

• سیدحسین نصر، ترجمه فروزان راسخی

۲۳۹. مدرنیسم و جامعه دینی ۸۸

• محمد جواد لاریجانی

۲۴۰. تجددگرایی از منظر. الاهیات: دیدگاه آسیایی ۹۶

• فلیکس ماکادو، ترجمه سید محمود موسوی

۲۴۱. آیا می‌توان میراث عقلی اسلامی را احیا کرد؟ ۱۰۷

• ویلیام چیتیک، ترجمه نجس جواندل

۲۴۲. تأثیر تجددگرایی در کشورهای غیرغربی (مورد آفریقا) ۱۲۶

• لویز، ترجمه سید محمود موسوی

۲۴۳. اسلام‌گرایان و جهانی شدن؛ جهان در آینه هویت ۱۴۲

• رضوان السید، ترجمه محمد مهدی خلجی

۲۴۴. معنویت کاتولیک حال و آینده ۱۶۵

• کریستین دلبیو. ترول، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند

۲۴۵. دین ایدئولوژیک در جهان مدرن ۱۸۱

• حسین باب الحوائجی

۲۴۶. تأملاتی چند در باب امکان و ضرورت اسلامی شدن دانشگاه ۲۱۶

• مصطفی ملکیان

۲۴۷. تعریف دین و معضل تعدد ۲۳۴

• علیرضا شجاعی زند

۲۴۸. چارچوب نظری جامعه‌شناسی سیاسی ۲۹۸

• حسین بشیریه

۲۴۹. افراط و تفریط در جامعه مدنی؛ مطالعه موردی ایران ۳۲۰

• یدالله دادگر

۲۵۰. چالش مولوی با فلسفه و فلسفی ۳۵۰

• مهدی معین‌زاده

۲۵۱. هیدگر و الاهیات ۳۷۴

• جان دیکپیوتو، ترجمه م. غفورزاده

۲۵۲. پوست و مغز ۳۹۳

• رنه گنون، ترجمه فروزان راسخی

۲۵۳. اخلاق و فرااخلاق ۳۹۸

• راجر کریپ، ترجمه بهروز جندقی

۲۵۴. فضایل، ادومندپینکافس ۴۰۵

• ترجمه سیدحمیدرضا حسنی و مهدی علیپور

◇ گفت‌وگو

۲۵۵. مفهوم سنت؛ نگاه وارونه ۱۹۴

• گفت‌وگو با سیدجواد طباطبایی

شماره ۲۱ و ۲۲ ..... زمستان ۱۳۷۸ و بهار ۱۳۷۹

عرفان و حکمت امام خمینی «ره»

◊ مقالات

۲۵۶. بازنگری عرفان: خمینی و میراث حکمت عرفانی اسلام..... ۲
- الکساندر کنیش، ترجمه محمد امجد
۲۵۷. وحدت وجود آیت‌الله خمینی و ولایت فقیه به منزله خویش‌شناسی .. ۳۱
- سلمان البدور، ترجمه زهرا پورسینا
۲۵۸. رهبری فره‌مندانه در آسیای امروزی: مائو، اندی و خمینی، ۴۶
- آلن اچ. مریام، ترجمه مینو حجت
۲۵۹. نگاهی به «شرح چهل حدیث» امام خمینی (ره) ۷۰
- محسن جوادی
۲۶۰. خدای عرفان و خدای فلسفه ۸۴
- ابوالقاسم فنایی
۲۶۱. نظریه «دین حداکثر» ۱۱۴
- داور محبتی
۲۶۲. عقل و خطوط قرمز ۱۳۶
- مهدی معین‌زاده
۲۶۳. مشکل تحدید عقل و آزادی در نهضت روشنگری ۱۶۰
- جیمز اشمیت، ترجمه فرهاد مشتاق
۲۶۴. عرفی شدن دین، فرد، جامعه ۱۸۸
- علیرضا شجاعی زند
۲۶۵. معقولیت و نسبی‌گرایی ۲۳۲
- سعید زیباکلام
۲۶۶. معرفت اخلاقی ۲۶۸
- جفری سیر - مکاردر، ترجمه ابوالقاسم فنایی
۲۶۷. مبانی اقتدار و زندگی سیاسی ۲۷۷
- رحیم رثوفت

۲۶۸. تحوّل نهاد وقف و دورنمای آینده آن؛ مطالعه تطبیقی تاریخی ۳۰۷

• ناصر کاتوزیان

۲۶۹. مبانی ارزشی نظام اقتصاد اسلامی ۳۳۲

• اکبر قنبری

۲۷۰. معنای «خدا» ۳۵۲

• مایکل دورانت، ترجمه مرتضی قرایی

۲۷۱. در باب حق پنداریِ دروغ گفتن به انگیزه‌های انسان‌دوستانه ۳۷۴

• ایمانوئل کانت، ترجمه سیدحسن اسلامی

۲۷۲. مدعیات الاهیات ۳۸۲

• ای. جی. آیر، ترجمه اعظم پویا

۲۷۳. نمایه نقد و نظر ۳۹۵

• نرجس جواندل

شماره ۲۴ و ۲۳ ..... تابستان و پاییز ۱۳۷۹

تجربه دینی

◇ سرمقاله

۲۷۴. تجربه دینی، الزام و انگیزش ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۲۷۵. تجربه دینی ۴

• در نظرخواهی از دانشوران: مصطفی ملکیان و محمد لگنهاوزن

◇ مقالات

۲۷۶. تجربه دینی، اصل و منشأ دین ۲۵

• ویلیام جیمز، ترجمه مالک حسینی

۲۷۷. تبیین دینی، ۴۴

• ابوالقاسم فنایی

۲۷۸. «رؤیت» خدا ۱۱۲

• سی. بی. مارتین، ترجمه بابک عباسی

۲۷۹. تجربه دینی و باور دینی ۱۴۶

• ویلیام پی. آلستون، ترجمه امیر مازیار

۲۸۰. مکاشفه یا تجربه عرفانی ۱۶۲

• محمدتقی فعّالی

۲۸۱. تجربه دینی یا بصیرت دینی؟ ۱۸۹

• مهدی معین‌زاده

۲۸۲. دین و تجربه ۲۲۲

• هادی صادقی

۲۸۳. تجربه دینی ۲۴۷

• کیث یندل، ترجمه انشاء الله رحمتی

۲۸۴. گاتینگ و تجربه دینی ۲۶۲

• رضا اکبری

۲۸۵. تجربه دینی و عرفانی ۲۸۶

• ویلیام رو، ترجمه اسماعیل سلیمانی فرکی

۲۸۶. تجربه‌های عرفانی واقعی و گمراه کننده ۳۲۰

• جورج مورودس، ترجمه فروزان راسخی

۲۸۷. تقریری اصلاح شده از استدلال از طریق تجربه دینی ۳۵۰

• گری گاتینگ، ترجمه پروانه عروج نیا

۲۸۸. تجربه، زبان و حقیقت دینی ۳۷۳

• دایا کریشنا، ترجمه مرتضی قرایی

◇ گفت‌وگو

۲۸۹. یک گفت‌وگو: ایمان، زبان و تجربه دینی ۳۸۴

• آرتو. سی. دانتو، ترجمه افسانه منفرد

۲۹۰. تبیین «ساختار عقل عربی» ۳۹۹

• در گفت‌وگو با محمد عابد الجابری، ترجمه محمدتقی کرمی

◇ مقالات

۲۹۱. اندیشه بشری، حکمت الهی و فلسفه اسلامی ۴۴۷

• محمد لگنهاوزن، ترجمه منصور نصیری

۲۹۲. فرآیندهای درونی مسیحیت ۴۷۰

• علیرضا شجاعی زند

۲۹۳. نقد قانون‌گرایی افراطی ۴۹۰

• ناصر کاتوزیان

۲۹۴. نیلز بوهر و کمال علم ۵۰۷

• جرالدهولتن، ترجمه محمدرضا عسجدی

۲۹۵. توین بی و ابن خلدون ۵۳۰

• رابرت اروین، ترجمه عباس امام

۲۹۶. شکاکیت اخلاقی ۵۶۲

• مارک تی. نلسون، ترجمه ابوالقاسم فتایی

۲۹۷. تمهیدی بر جنبش اعتقادی - فرهنگی ایران معاصر ۵۷۰

• سعید زیباکلام

◇ معرفی کتاب

۲۹۸. درآمدی بر حکایت‌پردازی عربی ۵۷۶

• محمدتقی کرمی

شماره ۲۵ و ۲۶ ..... زمستان ۱۳۷۹ و بهار ۱۳۸۰

دین و عقلانیت «۱»

◇ سرمقاله

۲۹۹. دین و عقلانیت؛ گرایش‌ها و نگرش‌ها ۲
● سردبیر

◇ اقتراح

۳۰۰. دین و عقلانیت ۴
● در نظرخواهی از دانشوران: علی عابدی شاهرودی؛ مصطفی ملکیان؛ محمد لگنهاوزن

◇ مقالات

۳۰۱. آیا اعتقاد دینی معقول است؟ ۸۲
● ویلیام، پی. آلستون، ترجمه نرجس جواندل

۳۰۲. بی‌دلیلی باور ۱۰۱
● نورمن مالکون، ترجمه احمد رضا جلیلی

۳۰۳. مبانی باور ۱۲۰
● گوردن کافمن، ترجمه سیدامیر اکرمی

۳۰۴. گناه ایمان‌گرایی ۱۵۱
● محمد لگنهاوزن، ترجمه سید محمود موسوی

۳۰۵. فهم‌پذیری گفت‌وگو درباره خدا ۱۶۶
● نلسون کای، ترجمه احمد رضا جلیلی

۳۰۶. پرگیا و ویگیانه: فراشناخت و عقل ۲۰۸
● ع. پاشایی

۳۰۷. آمیزه عقل و ایمان در آموزه اسلام ۲۴۰
● علیرضا شجاعی‌زند

۳۰۸. ستایش قرارداد یا اداره آن ۲۶۶
● ناصر کاتوزیان

۳۰۹. ارزش‌ها و قاعده‌ها ۲۹۰

• عادل تنودور خوری و گتفرید وانونی، ترجمه محمد رضا زاده

۳۱۰. زن و صنایع فرهنگی ۳۲۰

• مارگارت گالاگر، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند

۳۱۱. مذهب و جهانی شدن ۳۴۲

• جیمز کرث، ترجمه حمید بشیری

۳۱۲. حکم ارتداد از نگاه مبانی اجتهادی ۳۵۵

• محمد ابراهیم جناتی

۳۱۳. برهان تجربه دینی ۳۶۴

• محسن قمی

۳۱۴. درآمدی بر اخلاق‌شناسی حکمی و فلسفی استاد محمدتقی جعفری .. ۳۹۸

• مسعود امید

شماره ۲۷ و ۲۸ ..... تابستان و پاییز ۱۳۸۰

دین و عقلانیت «۲»

◇ مقالات

۳۱۵. در باب ایمان و عقل و ساحت‌های متمایز آن‌ها ۲
- جان لاک، ترجمه مصطفی ملکیان
۳۱۶. دینداری معرفت‌شناسانه جان لاک: عقل شمع پروردگار است ۱۲
- نیکلاس ولترستورف، ترجمه سایه میثمی
۳۱۷. ارزش باور دینی عقلانی ۴۳
- ریچارد سوین برن، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند
۳۱۸. توجیه اعتقاد به آموزه‌های رمزی مسیحیت از دیدگاه لایبنیتز ۸۴
- اریکینو، ترجمه سید محمود موسوی
۳۱۹. دشنام‌زدایی از بازی زبان دینی: برداشتی واقع‌گرایانه از روش‌های تشکیل باور ۱۰۱
- ویلیام پی. آلستون، ترجمه نرجس جواندل
۳۲۰. هنر خردورزی ۱۳۶
- آنتونیکینی، ترجمه اعظم پویا
۳۲۱. معقولیت علمی؛ صورت‌مند یا غیرصورت‌مند؟ ۱۵۷
- جیانگ تیانجی، ترجمه سعید ناجی
۳۲۲. تعبیر تجربه ذن ۱۸۳
- سوزوکی دایسیتز تی تارو، ترجمه ع. پاشایی
۳۲۳. معرفت‌شناسی و باور دینی ۲۰۶
- لوئیس پی. پوینن، ترجمه ایرج احمدی
۳۲۴. ماهیت و وظیفه عقل در فقه شیعه، ۲۲۴
- محمدتقی کرمی
۳۲۵. در باب شهودهای عرفانی به عنوان سرچشمه‌های معرفت ۳۸۵
- نلسون پایک، ترجمه شهناز محسنی

۳۲۶. علامه طباطبائی و الاهیات فلسفی معاصر ۴۱۲

• محمد لگنهاوزن، ترجمه منصور نصیری

۳۲۷. سرچشمه های فلسفه اسلامی ۴۲۷

• یان ریچارد نتون، ترجمه جواد قاسمی

۳۲۸. وجه انسان مدار؛ رویکرد شیعی ۴۴۶

• مهدی معین زاده

۳۲۹. اسلام و عرفی شدن ۴۷۲

• علیرضا شجاعی زند

۳۳۰. هرمن وایل و یگانگی معرفت ۴۹۱

• جان آرچیبالد ویلر، ترجمه محمدرضا عسجدی

◇ گفت و گو

۳۳۱. خیر و شر؛ ۳۳۵

• در گفت و گوی ایکدا و توین بی، ترجمه فریبرز مجیدی

شماره ۲۹ و ۳۰..... بهار و تابستان ۱۳۸۲

معنای زندگی «۱»

◇ سرمقاله

۳۳۲. سخن آغازین ۲

• سردبیر

◇ اقتراح

۳۳۳. معنای زندگی ۵

• در نظرخواهی از دانشوران: غلامرضا اعوانی، محمد لگنهاوزن و مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۳۳۴. معنای زندگی ۲۷

• سوزان ولف، ترجمه محمدعلی عبداللهی

۳۳۵. حقیقت، جعل و معنای زندگی ۳۸

• دیوید ویگینز، ترجمه مصطفی ملکیان

۳۳۶. پوچی ۹۲

• تامس نیگل، ترجمه حمید شهریاری

۳۳۷. در بی معنایی معنا هست ۱۰۸

• والتر تی. استیس، ترجمه اعظم پویا

۳۳۸. قلمرو فلسفه ۱۲۴

• جی. جی. سی. اسمارت، ترجمه مرتضی فتحی زاده

۳۳۹. دین به زندگی معنای بخشد ۱۴۱

• لوییس هاپ واکر، ترجمه اعظم پویا

۳۴۰. آیا هدف خداوند می تواند سرچشمه معنای زندگی باشد؟ ۱۴۹

• تدنوس میتز، ترجمه محمد سعیدی مهر

۳۴۱. خیر انسان ۱۸۴

• جی. اچ. فن رایت، ترجمه علیرضا آل بویه

۳۴۲. معنای زندگی، گزارشی از یک کتاب ۲۱۷

• سید محمود موسوی

۳۴۳. آثار جدید درباره معنای زندگی..... ۲۶۶

• تدنوس متز، ترجمه محسن جوادی

۳۴۴. نقد و بررسی کتاب اخلاق اصالت ۳۱۹

• محمد لگنهاوزن، ترجمه منصور نصیری

۳۴۵. برهان شرطبندی ۳۵۸

• حسن یوسفیان

۳۴۶. عدل الهی ۳۷۲

• غلامحسین توکلی

۳۴۷. نگاه انتقادی معرفت شناسی اصلاح شده به الاهیات طبیعی ۴۱۰

• رضا اکبری

۳۴۸. تأثیر گناه بر معرفت در اعترافات آگوستین قدیس ۴۲۹

• زهرا پورسینا

◇ فراخوان

۳۴۹. چشم اندازهای گوناگون مسئله «معنای زندگی» ۳۱۴

• معرفی کتاب

۳۵۰. افعال گفتاری ۴۵۲

• محمدعلی عبدالهی

۳۵۱. اشکال جاودانه زیستی ۴۷۰

• رضا اکبری

شماره ۳۱ و ۳۲ ..... پاییز و زمستان ۱۳۸۲

معنای زندگی «۲»

◊ مقالات

۳۵۲. پوچی پوچی ۲

• عسکری سلیمانی امیری

۳۵۳. حیات طیبه ۴۴

• حمید شهریاری

۳۵۴. و اینک زیستن با خدا..... ۶۳

• هادی صادقی

۳۵۵. بی دلیلی بی معنایی..... ۷۷

• مصطفی ملکیان

۳۵۶. خدا و معنای زندگی..... ۹۵

• عسکری سلیمانی امیری

۳۵۷. هدف داری خلقت..... ۱۴۵

• غلامحسین توکلی

۳۵۸. زندگی به روایت مرگ..... ۱۶۲

• رضا بابایی

۳۵۹. حقیقت دین ابعاد چندگانه معنا..... ۱۷۸

• نینیان اسمارت، ترجمه عبدالرسول کشفی

۳۶۰. دین و مسئله معنا..... ۱۹۳

• کیت وارد، ترجمه اعظم پویا

۳۶۱. معنای زندگی در ادیان جهان..... ۲۱۹

• هیوستن اسمیت، ترجمه مصطفی ملکیان

۳۶۲. معنای دینی زندگی..... ۲۴۵

• جان هیک، ترجمه اعظم پویا

۳۶۳. جهان به منزله پیکر خدا..... ۲۶۹

• سلی مگ فاک، ترجمه مرتضی قرایی

۳۶۴. معنای زندگی ۳۰۲

• ای. ام. آدامز، ترجمه زهرا کلپایگانی

۳۶۵. وجود و ارزش‌ها ۳۱۸

• والتر وایس کف، ترجمه علیرضا آل‌بویه

۳۶۶. حضور همه‌جایی و همیشگی خداوند ۳۳۲

• محمد رضا زاده

۳۶۷. علم، عقل و عشق در مثنوی مولوی ۳۵۲

• محمدتقی سبحانی

۳۶۸. تأملی در بحث خودگرایی و دگرگرایی ۳۸۳

• منصور نصیری

۳۶۹. مشکل توجیه برابری در تفکر لیبرال ۴۰۴

• حسین توسلی

۳۷۰. جایگاه عقل در اجتهاد ۴۲۷

• سعید ضیایی‌فر

۳۷۱. حدیث «أقوامٌ مُتَعَمِّقُونَ» مدح یا مذمت؟ ۴۴۳

• رضا برنجکار

~ معرفی کتاب

۳۷۲. مبانی اخلاق ۴۵۹

• غلامحسین توکلی

شماره ۳۳ و ۳۴ ..... بهار و تابستان ۱۳۸۳

دین و بهداشت روانی «۱»

◇ سرمقاله

۳۷۳. سخن سردبیر..... ۲

◇ اقتراح

۳۷۴. دین و بهداشت روانی ۵

• در نظرخواهی از دانشوران: غلامعلی افروز، جعفر بوالهروی، نیما قربانی، محمود گلزاری، مصطفی ملکیان و احمد واعظی

◇ مقالات

۳۷۵. بیماری روانی، تاریخچه اولیه ۶۴

• آر. ای. پرتنکی، ترجمه سیدمهدی موسوی

۳۷۶. بیماری روانی: نگرش‌ها..... ۷۵

• دابلیو. کارل و جی. بیندر، ترجمه سیدمهدی موسوی

۳۷۷. الگوهای متغیر در سلامت ۸۱

• سی. ایچ. ال. شریدان و اس. ای. رادمکر، ترجمه مهدی ذاکری

۳۷۸. رویکردهای روان‌شناختی به مسئله پریشانی و سلامت روانی..... ۹۴

• رودی دالوس، ترجمه محمدرضا سالاری‌فر

۳۷۹. روان‌شناسی سلامت..... ۱۰۹

• جان وینمن، ترجمه حمزه عبدی

۳۸۰. بستر اجتماعی سلامت ۱۳۰

• پال بنت، ترجمه احمدرضا جلیلی

۳۸۱. معنویت، دین و بهداشت ۱۶۶

• کارل. ای. تورینس، الکس ایچ. اس. هریس و دوگ اومن، ترجمه احمدرضا جلیلی

۳۸۲. التزام دینی و مرگ و میر..... ۲۱۷

• مایکل مکالخ، ترجمه محمد رضا جهانگیرزاده

۳۸۳. کینه‌توزی، گذشت، دین و سلامت..... ۲۴۸

• اورت ال. وُرتینگتون پسر، جک دابلیو، بری ولس پاروت سوم، ترجمه مجتبی حیدری

۳۸۴. سنجش دینداری و معنویت در پژوهش‌های مربوط به سلامت ۲۹۳

• آلن سی. شرمن و استفانی سیموتون، ترجمه علیرضا شیخ‌شعاعی

۳۸۵. ارزیابی علائق دینی و معنوی در روان درمانی ۳۳۰

• جان تی. چیربان، ترجمه مبین صالحی

۳۸۶. دخالت معنویت در بهبودی و تمامیت..... ۳۶۷

• سیانگ- یانگ‌تان و نتالی جی. دانگ، ترجمه مهدی شیرینی

◇ گفت‌وگو

۳۸۷. دین و بهداشت روانی ۳۹۴

• گفت‌وگو با دکتر خسرو باقری

۳۸۸. دین و بهداشت روانی ۴۳۰

• گفت‌وگو با سیدمحمد غروی

◇ مقالات

۳۸۹. قصه سرگردانی، نقدی بر «در بی‌معنایی معنا هست»..... ۴۵۰

• عسکری سلیمانی امیری

۳۹۰. ژرف‌نگری در حدیث امام سجاد (ع) ۴۷۴

• عسکری سلیمانی امیری

۳۹۱. فرونگران در حدیث امام سجاد (ع) ۵۰۳

• رضا برنجکار

۳۹۲. نزاع بر سر حرف آخر: نقد و بررسی حرف آخر تامس نیگل..... ۵۲۲

• محمد لگنهاوزن

◇ معرفی کتاب

۳۹۳. مبانی فلسفهٔ دین ۵۸۴

• سید محمود موسوی

۳۹۴. مغز، ذهن و علم ۵۹۱

• امیر دیوانی

شماره ۳۵ و ۳۶ ..... پاییز و زمستان ۱۳۸۳

دین و بهداشت روانی «۲»

◇ مقالات

۳۹۵. بهداشت روانی در قرآن ۲
 • سیدعلی مرعشی
۳۹۶. توحید درمانی ۱۷
 • سیدمحمد محسن جلالی طهرانی، ترجمه علیرضا شیخ شعاغی
۳۹۷. روان‌شناسی و دین: ضرورت رویکردی جدید ۴۷
 • زینب دلنا (جلالی طهرانی)، ترجمه مهدی شیرینی
۳۹۸. سیر تحولات رابطه دین و بهداشت روانی ۶۷
 • سیدعلی مرعشی
۳۹۹. دین، سلامتی عمومی و طول عمر ۷۵
 • سیدعلی مرعشی
۴۰۰. بررسی نقش دین در بهداشت روانی و فرآیندهای روان درمانی ۸۴
 • محبوبه دادفر
۴۰۱. به سوی روان‌شناسی اسلامی ۱۲۲
 • سلما یعقوب، ترجمه مبین صالحی
۴۰۲. دین و معنویت در علم و کاربرد روان‌شناسی سلامت ۱۴۰
 • تیموتی دابلیو، اسمیت، ترجمه مبین صالحی
۴۰۳. نتایج و مسیرهای آینده تحقیق در باب ایمان و سلامت ۱۷۶
 • آلن. سی. شرم، توماس جی. پلانته، ترجمه محمدحسین قدیری
۴۰۴. التزام دینی و مرگ و میر: مروری فراتحلیلی ۲۰۹
 • مایکل ای. مکالنج، ویلیام تی. هویت، دیوید بی. لارسن، هارولد جی. کونینگ، کارول توریسن، ترجمه احمدرضا محمدپور یزدی و محمدحسین بیاضی
۴۰۵. بدبینی ۲۴۲
 • غلامحسین توکلی
۴۰۶. بازخوانی نسبت سکولاریسم و حکومت دینی ۲۵۹
 • محمدتقی سبحانی

۴۰۷. هجرت از الحاد به خدا باوری ۲۷۹

• ترجمه و نقد: محمد علی عبداللّهی

۴۰۸. صور جاودانگی ۳۱۳

• رضا اکبری

۴۰۹. خدا به عنوان امر مطلق ۳۲۸

• محمّد منصور هاشمی

۴۱۰. ژرف‌نگران یا فرونگران در حدیث امام سجّاد (ع) ۳۴۶

• عسکری سلیمانی امیری

۴۱۱. تعمّق، فرونگری یا فرانگری؟ ۳۵۴

• رضا برنجکار

◇ معرفی کتاب

۴۱۲. فلسفه ذهن ۳۶۲

• مهدی ذاکری

۴۱۳. ایمان‌گروی ۳۶۸

• رضا اکبری

۴۱۴. انتظار بشر از دین ۳۷۲

• محمّد امین احمدی

شماره ۳۷ و ۳۸ ..... بهار و تابستان ۱۳۸۴

علم اصول و دانش‌های زبانی «۱»

◇ سرمقاله

۴۱۵. سخن سردبیر..... ۲

◇ گفت‌وگو

۴۱۶. علم اصول و فلسفه تحلیلی..... ۴

• صادق لاریجانی

۴۱۷. علم اصول و فلسفه تحلیلی..... ۲۵

• علی عابدی شاهرودی

◇ مقالات

۴۱۸. جغرافیای دانش‌های زبانی..... ۷۱

• مصطفی ملکیان

۴۱۹. منظومه مباحث الفاظ علم اصول..... ۱۰۵

• رضا اسلامی

۴۲۰. درآمدی بر مباحث تحلیلی الفاظ علم اصول..... ۱۴۳

• شهید سیدمحمدباقر صدر، ترجمه محمدعلی عبداللّهی

۴۲۱. روش اثبات مدعیات زبانی در فلسفه تحلیلی و علم اصول..... ۱۵۳

• محمدعلی عبداللّهی

۴۲۲. فلسفه و زبان..... ۱۸۳

• ای. جی. ان. فلو، ترجمه احمدرضا جلیلی

۴۲۳. فلسفه تحلیلی، یک سبک فلسفی..... ۲۰۷

• جی. جی. راس، ترجمه ف. جهان بین

◇ گفت‌وگو

۴۲۴. علم اصول و دانش‌های زبانی..... ۲۲۷

• سیداحمد مددی

۴۲۵. نقدی بر قاعده الواحد و اصل سنخیت..... ۲۵۱

• سیدیحیی یثربی

۴۲۶. سود گرایی اخلاقی ۲۶۴

• حسین اترک

۴۲۷. معنا و ماهیت سود در نظر سودگرایان ۳۰۱

• سیدمحمد حسینی سورکی

۴۲۸. نقد و بررسی نظام آموزش فلسفه در دانشگاه‌های کشور ۳۲۱

• رضا اکبری

۴۲۹. یونگ و نمادپردازی دینی ۳۲۸

• مایکل آرگایل، ترجمه احمدرضا محمدپور

۴۳۰. معرفی یک مدل مداخله‌شناختی - رفتاری دینی در درمان اختلال

وسواسی - جبری ۳۳۸

• عباس رضانی فرانی و محبوبه دادفر

۴۳۱. بررسی مقابله‌های دینی در افراد معتاد و غیر معتاد ۳۴۹

• هاجر پهلوانی و بهروز دولتشاهی

۴۳۲. بررسی نقش زیارت دینی در سلامت روانی افراد ۳۵۸

• بهروز دولتشاهی و هاجر پهلوانی

◇ معرفی کتاب

۴۳۳. تأثیر گناه بر معرفت بانکیه بر آرای آگوستین قدیس ۳۶۹

• زهرا پورسینا

۴۳۴. دین و عقلانیت ۳۷۴

• حسن قنبری

۴۳۵. عقل و دل ۳۷۹

• محمد هادی شهاب

شماره ۳۹ و ۴۰ ..... پاییز و زمستان ۱۳۸۴

علم اصول و دانش‌های زبانی «۲»

◇ مقالات

۴۳۶. تبارشناسی مباحث لفظی علم اصول ۲
 • مصطفی ملکیان
۴۳۷. نظریه فرآیندی بودن وضع و تأثیر آن در علم اصول فقه ۵۴
 • سیدمحمد مهدی میرباقری
۴۳۸. نظریات شیء انگارانه معنا در فلسفه تحلیلی و علم اصول ۸۳
 • محمود مروارید
۴۳۹. تحلیل اسمای خاص از دیدگاه جان استوارت میل و میرزامهدی
 اصفهانی ۱۳۲
 • مهدی علیپور
۴۴۰. توصیفات معین ۱۵۸
 • رضا اکبری
۴۴۱. علم اجمالی و گزاره فصلی ۱۸۷
 • محمود مروارید
۴۴۲. طبقه‌بندی افعال زبانی در فلسفه تحلیلی و علم اصول ۲۰۷
 • محمّدعلی عبداللهی
۴۴۳. معنا ۲۳۲
 • ا.ج. پی. گرایس، ترجمه نادر شکراللهی
۴۴۴. استعاره ۲۴۶
 • ریچارد مورن، ترجمه محمّد رضا محسنی نیا
۴۴۵. اسماء خاص ۲۸۰
 • جان سرل، ترجمه محمّدعلی عبداللهی
۴۴۶. دین و فلسفه هرمنوتیک ۲۹۰
 • بن ودر، ترجمه زهرا گلپایگانی

۴۴۷. زبان دین و چالش تحقیق گرایی ۳۱۰

• مایکل مارتین، ترجمه مهدی اخوان

۴۴۸. اینجا قضاوت دشوار نیست! امتحان کنید ۳۲۳

• ف. جهان بین

۴۴۹. زوایای گوناگون مسئله اُذهان دیگر ۳۴۸

• یاسر پوراسماعیل

شماره ۴۱ و ۴۲ ..... بهار و تابستان ۱۳۸۵

فلسفه اسلامی؛ هستی و چیستی

◇ سرمقاله

۴۵۰. سخن سردبیر..... ۲

◇ گفت‌وگو

۴۵۱. فلسفه اسلامی؛ هستی و چیستی ۴

• گفت‌وگو با استاد غلامحسین ابراهیمی دینانی

۴۵۲. فلسفه اسلامی؛ هستی و چیستی..... ۳۲

• گفت‌وگو با استاد سیدجعفر سیدان

۴۵۳. فلسفه اسلامی؛ هستی و چیستی..... ۶۲

• گفت‌وگو با استاد علی عابدی شاهرودی

۴۵۴. فلسفه اسلامی؛ هستی و چیستی..... ۱۱۸

• گفت‌وگو با استاد مصطفی ملکیان

◇ مقالات

۴۵۵. فیلسوفان مسلمان و هم‌خوانی میان فلسفه و دین ۱۶۸

• دکتر ابراهیم بیومی مدکور، ترجمه عبدالله امینی‌پور

۴۵۶. چون و چراهای فلسفه اسلامی..... ۱۸۶

• محمدعلی ابوریان، ترجمه محمدحسن معصومی بهبهانی

۴۵۷. رویکردهای فلسفی [به‌دین‌پژوهی] ۲۰۴

• راب فیشر، ترجمه نادر شکراللهی

۴۵۸. عقلانیت در فلسفه اسلامی ۲۳۹

• ماجد فخری، ترجمه محمد زارع

۴۵۹. استواری قاعده‌الواحد و پایه‌های نظری آن..... ۲۵۵

• حسین عشاقی اصفهانی

۴۶۰. مبانی قاعده‌الواحد و اصل سنخیت..... ۲۶۲

• مهدی حاجیان

۴۶۱. ضرورت تبارشناسی مباحث لفظی علم اصول ۲۷۸

• رضا اسلامی

۴۶۲. تأثیر دیدگاه‌های کلامی بر اصول فقه ۳۱۵

• سعید ضیایی فر

◇ معرفی کتاب

۴۶۳. انسان در اندیشه غزالی (گذری بر کتاب انسان از دیدگاه اسلام

بر مبنای آثار غزالی) ۳۴۷

• زهرا پورسینا

شماره ۴۳ و ۴۴ ..... پاییز و زمستان ۱۳۸۵

مقالات

۴۶۴. انسان در جست‌وجوی معنای نهایی ۲

• ویکتور امیل فرانکل، ترجمه و مقدمه: احمد رضا محمدپور

۴۶۵. غزالی و تولستوی در جست‌وجوی معنای زندگی ۲۷

• مژگان محمدی

۴۶۶. نقش مقصود (معنای زندگی در شعر و اندیشه حافظ) ۵۶

• مسعود فریامنش

۴۶۷. تناسخ ۸۶

• فاطمه مینایی

۴۶۸. تحولات عصر مدرن و نیازهای اساسی انسان معاصر از نگاه هیدگر .. ۱۰۲

• ابراهیم علیپور

۴۶۹. خداشناسی فطری مکتب تفکیک ۱۳۹

• محمد حسن نوروزی

۴۷۰. تأملی بر رویکرد عقلانی اشاعره به مسئله رؤیت خدا ۱۵۳

• سید محمد منافیان

۴۷۱. برهان محقق اصفهانی بر وجود خدا ۱۷۰

• حسین عشاقی اصفهانی

۴۷۲. معجزه ۱۸۴

• محمد امین احمدی

۴۷۳. زیبایی‌شناسی در فلسفه اسلامی ۲۰۴

• دبراه ال. بلک، ترجمه هادی ربیعی و شهرام جمشیدی

۴۷۴. بازشناسی عناصر فلسفه هنر بر پایه حکمت صدرایی ۲۲۰

• زهیر انصاریان

۴۷۵. مکتب رنج، (قرائت کرکگور از رنج در مسیحیت) ۲۴۷

• یحیی نصرتی

۴۷۶. درآمدی بر جریان‌شناسی اندیشهٔ اجتماعی دینی در ایران معاصر... ۲۷۹

• محمد تقی سبحانی

۴۷۷. خاتم اولیاء (از دیدگاه ابن عربی و علامه سید جلال الدین آشتیانی) ... ۳۱۲

• محمد ملکی (جلال الدین)

◇ معرفی کتاب

۴۷۸. معرفی کتاب مأخذشناسی فلسفهٔ غرب ۲۴۳

• حسینعلی رحمتی

شماره ۴۵ و ۴۶ ..... بهار و تابستان ۱۳۸۶

◊ مقالات

۴۷۹. تأملی در برهان صدیقین به تقریر علامه طباطبایی ۲
 • محمود مروارید
۴۸۰. خدا: محرک نامتحرک ۲۵
 • عباس احمدی سعدی
۴۸۱. اسم الاهی در عرفان اسلامی ۴۲
 • سعید رحیمیان
۴۸۲. خلود نفس بدون بدن ۵۹
 • امیر دیوانی
۴۸۳. نظریه امر الاهی ۷۷
 • رابرت آدامز، ترجمه سید محمود موسوی
۴۸۴. گزارش، تحلیل و نقد کتاب الجمع بین رأی الحکیمین اثر فارابی ... ۱۱۶
 • مهدی اخوان
۴۸۵. اخلاق محیط زیست ۱۴۱
 • پیتر سینگر، ترجمه علیرضا آل بویه
۴۸۶. نیچه و نیازهای انسان معاصر ۱۷۰
 • یارعلی کرد فیروزجایی
۴۸۷. رویکرد جدید آلتستون به معرفت شناسی باور ۱۹۸
 • محمدعلی مبینی
۴۸۸. درآمدی بر جریان شناسی اندیشه اجتماعی دینی در ایران معاصر (۲) ۲۱۸
 • محمدتقی سبحانی

۴۸۹. یک نظریه صوری شده اخلاقی ۲۸۳

• هری جی. گنسلر، ترجمه مهدی اخوان

◇ معرفی کتاب

۴۹۰. معرفی کتاب اسلام و مسیحیت در عصر حاضر ۳۲۰

• خلیل قنبری

۴۷ و ۴۸ ..... پاییز و زمستان ۱۳۸۶

مقالات

۴۹۱. نقش تجربه دینی در توجیه باورهای دینی از نگاه ویلیام آلتون ۴
 • حسین فقیه
۴۹۲. نگاهی به دیدگاه هاکنینگ درباره تجربه دینی ۴۶
 • محمد لگنهاوزن، ترجمه منصور نصیری
۴۹۳. تجربه عرفانی و داروهای روان‌نما ۷۷
 • سیدعطا انزلی
۴۹۴. وحی و انکشاف الاهی ۱۳۱
 • حسن یوسفیان
۴۹۵. برهان‌های عرفانی بر هستی خدا ۱۵۱
 • حسین عشاقی
۴۹۶. دو نوع تجربه دینی ۱۶۶
 • والتر فالز، ترجمه مهدی ذاکری
۴۹۷. بازنگری اعتبار تجربه دینی ۱۸۲
 • ادوین یوئرت اوبری، ترجمه سیدجلال عمادی
۴۹۸. نقدی بر نقد، نه طوطی مُقلد، نه زنبور مُولّد ۲۰۱
 • عبدالله نصری
۴۹۹. جان هیک، گذر از کثرت تجربه دینی به کثرت‌گرایی دینی ۲۳۲
 • مهدی اخوان
۵۰۰. پیراستگی برهان صدیقین علامه طباطبایی ۲۵۴
 • عسکری سلیمانی امیری
۵۰۱. فلسفه علم فقه (تعریف، ساختار و اولویت‌های پژوهش) ۲۷۳
 • سعید ضیائی‌فر
۵۰۲. ماهیت فلسفه اخلاق ۲۸۷
 • جرج ادوارد مور، ترجمه علی اکبر عبدل‌آبادی

۵۰۳. قضاوت چندان آسان نیست! ۳۱۴

● علی پایا

۵۰۴. مدیل سکولارشدن غرب، معرفی و نقد کتاب *God is Dead: Secularization*

..... / in the West ۳۱۷

● محمد مسعود سعیدی

◇ معرفی کتاب

۵۰۵. معرفی کتاب برهان وجودی ۳۳۲

● سید محمد حسینی سورکی

شماره ۴۹-۵۰ ..... بهار و تابستان ۱۳۸۷

مقالات

۵۰۶. اعتدال‌گرایی در معرفت‌شناسی معاصر و پیامدهای آن در معرفت‌شناسی دینی ۲
- محمدعلی مبینی
۵۰۷. فخر رازی؛ از عقل‌گرایی اعتدالی تا ایمان‌گرایی خردپیشه ۴۶
- محمدحسین مهدوی‌نژاد
۵۰۸. نومن و فنومن در فلسفه کانت ۷۵
- منصور نصیری
۵۰۹. وظیفه‌شناسی باور؛ مروری بر دیدگاه ویلیام پی. آلستون ۹۹
- محمدعلی مبینی
۵۱۰. طرح یک گفت‌وگوی فلسفی: پرسش‌های مطهری و پاسخ‌های کانت ۱۲۷
- مسعود امید
۵۱۱. فلسفه همچون زندگی؛ سعادت به مثابه بنیاد فلسفه در اندیشه ارسطو ۱۷۶
- سیدجمال‌الدین میرشرف‌الدین
۵۱۲. معنای خارجیت معنا و موضوع‌له از نظر میرزا مهدی اصفهانی ۲۲۳
- حسین مفید
۵۱۳. اوتانازیای فعال و منفعل ۲۵۴
- جیمز ریچلز، ترجمه سیدمحمد حسینی سورکی
۵۱۴. ملاحظاتی درباره مقاله «تعبیرهای ارسطو از اصل تناقض» ۲۶۶
- علی ملک‌محمدی
۵۱۵. سخن اهل دل؛ نگاهی به مفهوم «اهل دل» در دیوان حافظ ۲۹۷
- مسعود فریامنش

معرفی کتاب

۵۱۶. معرفی کتاب بازگشت به مبنای‌گرایی سستی ۳۰۷
- رضا صادقی

شماره ۵۱-۵۲..... پاییز و زمستان ۱۳۸۷

فلسفه اسلامی؛ پویایی و پایایی

◇ گفت‌وگو

۵۱۷. فلسفه اسلامی؛ پویایی و پایایی ۲

• گفت‌وگو با عبد الرسول عبودیت

۵۱۸. فلسفه اسلامی؛ پویایی و پایایی ۳۴

• گفت‌وگو با استاد مصطفی ملکیان

۵۱۹. فلسفه اسلامی؛ پویایی و پایایی ۹۲

• گفت‌وگو با دکتر محمد لکنه‌هاوسن

◇ مقالات

۵۲۰. دوازده مختصه فلسفه صدرایی ۱۲۷

• احمد شهدادی

۵۲۱. اشرافاتی از حکمت اشراق ۱۴۶

• محمد ملکی (جلال‌الدین)

۵۲۲. نگاهی به برخی نوآوری‌های مسائیان مسلمان ۱۹۱

• یارعلی کرد فیروزجایی

۵۲۳. فلسفه اسلامی معاصر ۲۱۲

• حسن حنفی؛ ترجمه نادر شکراللهی

۵۲۴. ماهیت فلسفه عربی - اسلامی ۲۴۰

• محمد عبدالرحمن مرجبا؛ ترجمه عبدالله امینی پور

۵۲۵. پنج تمثیل در تبیین اصالت وجود ۲۸۷

• مهدی حاجیان

◇ معرفی کتاب

۵۲۶. معرفی کتاب هشام بن حکم ۳۰۱

• علیرضا اسعدی

شماره ۵۳ ..... بهار ۱۳۸۸

برهان وجودی

◇ مقالات

۵۲۷. باز هم برهان صدیقین علامه طباطبائی ۲

● محمود مروارید

۵۲۸. ملاک برهان صدیقین ۴۴

● سعیده سادات نبوی

۵۲۹. برهان وجودی در الاهیات پویشی هارتسهورن ۶۱

● ترجمه محمدعلی مبینی

۵۳۰. برهان وجودی آنسلم ۹۳

● منصور نصیری

۵۳۱. برهان صدیقین ۱۲۵

● محمد لگنهاوسن؛ منصور نصیری

۵۳۲. شعاع اندیشه در شعار بی منطقی: نقدی بر یک تحلیل ۱۴۴

● محمد لگنهاوسن؛ ترجمه منصور نصیری

◇ معرفی کتاب

۵۳۳. نگاهی به کتاب برهان وجودی از آنسلم تا فیلسوفان معاصر ۲۰۳

● منصور نصیری

شماره ۵۴..... تابستان ۱۳۸۸

◇ مقالات

۵۳۴. کارکردهای رهایی‌بخش «یاد رنج متعالی» در رویارویی با

رنج‌های انسانِ معاصر..... ۲

• حبیب‌الله بابایی

۵۳۵. توانایی‌های سیاسی فلسفه اسلامی..... ۲۷

• احمد بستانی

۵۳۶. برهان صدیقین..... ۶۵

• محمد لکنه‌اوسن؛ ترجمه منصور نصیری

۵۳۷. نظریات محتوا؛ معناشناسی غائی و معناشناسی عصبی..... ۸۶

• یاسر پوراسماعیل

۵۳۸. حرکت تألیفی جوهر و نقد نظریه نسبیت انیشتین..... ۱۲۸

• علی عابدی شاهرودی

۵۳۹. منطق صدرایی آرا و نوآوری‌ها در مباحث مقدماتی..... ۱۳۴

• عسکری سلیمانی امیری

۵۴۰. جدال غزالی و ابن‌رشد در باب علیّت..... ۱۶۲

• مهدی اخوان

◇ معرفی کتاب

۵۴۱. معرفی کتاب برهان صدیقین در تفکر اسلامی..... ۱۹۱

• سعیده سادات نبوی

شماره ۵۵ ..... پاییز ۱۳۸۸

◇ مقالات

۵۴۲. متعلق شوق و اراده از منظر پاره‌ای از اصولیان ۲

• علیرضا محمدی

۵۴۳. شهید صدر و اصول موضوعه نظریه احتمالات ۴۰

• محمود مروارید

۵۴۴. آیه فطرت و نظریه توحید و دین فطری؛ رهیافت تاریخی ۶۳

• محمد غفوری نژاد

۵۴۵. الهام و آیه‌ها: بررسی نظریه‌های لفظ‌محور در باب الهام کتاب مقدس ۸۶

• محمد حقانی فضل

۵۴۶. ماهیت انسان معاصر و نیازهای او از دیدگاه سیدحسین نصر ۱۱۱

• علیرضا صالحی

۵۴۷. دلالتِ صلب و ذات‌گرایی درباره افراد ۱۴۳

• ساجد طیبی

۵۴۸. اجتماع‌گرایی اخلاق عرفانی ۱۷۴

• علیرضا آل‌بویه

◇ معرفی کتاب

۵۴۹. معرفی کتاب توجیه باور: آری یا نه؟ ۲۱۳

• محمدعلی مبینی

شماره ۵۶..... زمستان ۱۳۸۸

◇ مقالات

۵۵۰. بررسی و بازسازی تفسیر شهید صدر از مفهوم احتمال..... ۲

• محمود مروارید

۵۵۱. زمینه‌ها و عوامل تردید در خطاناپذیری کتاب مقدس..... ۴۱

• محمد حقانی فضل

۵۵۲. الاهیات آزادی‌بخش آمریکای لاتین و وجوه تمایز آن با الاهیات

مسیحی معاصر..... ۶۸

• یاسر عسگری

۵۵۳. تبیین و تحلیل مفهوم وظیفه در اخلاق کانت..... ۱۰۱

• حسین اترک

۵۵۴. شهیدین در کشاکش دو جریان کلامی مدرسه حله..... ۱۳۱

• محمدتقی سبحانی

۵۵۵. بازخوانی نظریه وبر در همبستگی معنادار و مثبت سرمایه‌داری و

پروتستانتیسم..... ۱۶۷

• محسن زندی

۵۵۶. سعادت از دیدگاه فارابی..... ۲۱۷

• علیرضا آل‌بویه

◇ معرفی کتاب

۵۵۷. معرفی کتاب شکاکیت و تعریف شناخت..... ۲۵۰

• ذوالفقار ناصری

شماره ۵۷ ..... بهار ۱۳۸۹

مقالات

۵۵۸. سخن سردبیر ۲

۵۵۹. انواع ویژگی‌های ذهنی و تمایز ذهنی فیزیکی ۵

• یاسر خوشنویس

۵۶۰. تعیین مبنای اختلاف فیزیکی‌الیسم پیشینی و پسینی و بررسی لوازم

هرکدام ۲۳

• علی سنایی

۵۶۱. رویارویی با مسئله آگاهی دیوید چالمرز ۵۰

• ترجمه مرضیه لطفی

۵۶۲. بررسی استدلال شفافیت به نفع بازنمودگرایی ۸۷

• یاسر پوراسماعیل

۵۶۳. نظریه صدق در پدیده‌شناسی هوسرل ۱۱۰

• حسن فتح‌زاده

۵۶۴. اراده آزاد؛ دیدگاه‌های معاصر در باب اراده آزاد ۱۴۹

• بهرام علیزاده

۵۶۵. نقد کتاب رابطه نفس و بدن از نظر ملاصدرا ۱۸۹

• هادی موسوی

معرفی کتاب

۵۶۶. معرفی کتاب؛ کتاب‌شناسی توصیفی فلسفه نفس ۲۰۹

• محمد ملکی

شماره ۵۸..... تابستان ۱۳۸۹

مقالات

۵۶۷. استدلال‌هایی به سود و زیان بازنمودگرایی..... ۲

• یاسر پوراسماعیل

۵۶۸. نسخه علیٰ نوحاسته‌گرایی در مورد ویژگی آگاهی کیفی..... ۲۳

• یاسر خوشنویس

۵۶۹. علیت ذهنی..... ۵۵

• مهدی ذاکری

۵۷۰. برون‌گرایی و برهان جابجایی آرام..... ۸۹

• محمود مروارید

۵۷۱. هویت شخصی؛ نگاهی به چند رویکرد رایج..... ۱۳۴

• حسین شیخ‌رضایی

۵۷۲. مبانی پدیدارشناسی اخلاق..... ۱۵۳

• مریم خدادادی

۵۷۳. رابطه انسان و هستی؛ اقتضائات و موانع از نگاه مارتین هیدگر ۱۷۷

• ابراهیم علی‌پور

معرفی کتاب

۵۷۴. مسیحیت و مسئله ذهن و بدن (مجموعه مقالات)..... ۲۰۲

• یاسر پوراسماعیل

شماره ۵۹ ..... پاییز ۱۳۸۹

مقالات

۵۷۵. نفس در قرآن و روایات ۴

• رضا برنجکار

۵۷۶. آموزه ابن رشدی وحدت عقل (نفس عاقله) و انکار جاودانگی شخصی . ۲۹

• حسن یوسفیان

۵۷۷. خلق عقلی و سعادت جاوید: دیدگاه ابن سینا درباره نقش خرد

در مقام عمل بر سعادت اخروی ۴۲

• امیر دیوانی

۵۷۸. صورت بندی نظریه ابن سینا درباره کیفیات محسوس ۶۴

• یاسر پوراسماعیل

۵۷۹. نظریه انعکاس؛ رهیافتی فلسفی روان شناختی به رابطه نفس و بدن .. ۸۳

• احمد شه گلی

۵۸۰. نفی تکساحتی و میرا بودن آدمی در قرآن ۱۲۱

• علیرضا آل بویه

۵۸۱. نفس و بدن از دیدگاه علامه طباطبایی ۱۵۱

• منصور نصیری

معرفی کتاب

۵۸۲. دوگانه‌انگاری و رفتارگرایی: مسئله ذهن و بدن (۱) نظریه

ابن‌همانی: مسئله ذهن و بدن (۲) ۱۷۹

• یاسر خوشنویس

شماره ۶۰..... زمستان ۱۳۸۹

مقالات

۵۸۳. تأثیر تلقی ابن سینا از نفس بر تصویر او از جاودانگی ۲

• رضا اکبری

۵۸۴. نفس و ابعاد و مراتب آن از دیدگاه علامه محمدتقی جعفری ۱۸

• عبدالله نصری

۵۸۵. سعادت انسان و نقش دین در آن از دیدگاه فارابی ۴۷

• یارعلی کرد فیروزجایی

۵۸۶. تحلیل انتقادی اشکالات ملاشمسا گیلانی و ملامحمدصادق

اردستانی بر نظریه ملاصدرا درباره نفس ۶۱

• ابوالحسن غفاری

۵۸۷. بررسی نظریه جسمانیة الحدوث و روحانیة البقاء بودن نفس ۷۸

• هادی موسوی

۵۸۸. نفس و روح از نظر میرزا مهدی اصفهانی ۱۰۳

• محمد بیابانی اسکویی

۵۸۹. وحدت یا دوگانگی نفس و روح از منظر اسلام ۱۲۵

• غلامرضا پرهیزگار

۵۹۰. استکمال برزخی و اختیار در عالم برزخ ۱۴۶

• احمدرضا هنری

۵۹۱. نفس و معاد از دیدگاه سیدمرتضی ۱۷۰

• علیرضا اسعدی

معرفی کتاب

۵۹۲. کارکردگرایی: مسئله ذهن و بدن (۳) حذف‌گرایی: مسئله ذهن و بدن (۴) ۱۸۱

• یاسر خوشنویس

شماره ۶۱ ..... بهار ۱۳۹۰

مقالات

۵۹۳. نقش معرفت‌شناختی عواطف در پیدایش اعتقادات (شرح و

بررسی دیدگاه الجین) ۲

• محمدعلی مبینی

۵۹۴. رابطه استنتاج بهترین تبیین با استقراء و حدس ۳۰

• منصور نصیری

۵۹۵. نظریه‌های نفس‌شناسی متکلمان امامی سده‌های میانی و کارکرد

آنها در تبیین آموزه معاد ۶۹

• علی‌نقی خدایاری

۵۹۶. درآمدی بر «الاهیات عملی» در اندیشه دینی مدرن ۱۰۹

• حبیب‌الله بابایی

۵۹۷. کرامت آدمی در اخلاق کانتی ۱۳۶

• مهدی اخوان

۵۹۸. ویژگی‌های خیال‌نوی در نظر توماس آکوئیناس ۱۶۸

• علیرضا فاضلی

۵۹۹. ادله قرآنی فخر رازی بر تمایز نفس از بدن و تجرد آن ۱۸۶

• مهدی ذاکری

معرفی کتاب

۶۰۰. درآمدی بر چیستی فلسفه اسلامی ۲۱۲

• ذوالفقار ناصری

شماره ۶۲..... تابستان ۱۳۹۰

مقالات

۶۰۱. بررسی تحلیلی مبانی و نتایج دیدگاه رابطه ضروری معرفت و

عمل اخلاقی ۲

• سیدمحمد اکبریان

۶۰۲. حق زن بر کنترل بدن خود ۲۹

• علیرضا آل بویه

۶۰۳. شئون معصوم و تاثیر آن بر شناخت تعالیم دینی ۶۱

• سعید ضیائی فر

۶۰۴. زمینه گرایی در فقه ۷۵

• حسین واله

۶۰۵. بررسی دو استدلال به نفع نظریه منطق دانان در تبیین معنای

جملات شرطی ۱۰۷

• علیرضا محمدی

۶۰۶. جایگاه عقل در تفسیر المیزان ۱۴۱

• سعید روستا آزاد

۶۰۷. نقد و بررسی تشبیه و تجسیم به هشام ابن حکم ۱۶۹

• علیرضا اسعدی

معرفی کتاب

۶۰۸. فلسفه هنر ابن سینا ۱۹۲

• هادی ربیعی

شماره ۶۳ ..... پاییز ۱۳۹۰

مقالات

۶۰۹. مشکلات رابطهٔ نفس و بدن: مقایسه ابن سینا و ملاصدرا ۲

• عبدالرسول عبودیت

۶۱۰. اصول صدرایی در معاد جسمانی ۳۲

• علیرضا کرمانی

۶۱۱. تبیین معاد جسمانی و یگانگی نفس و بدن ۶۳

• عسکری سلیمانی امیری

۶۱۲. الاهیات تمدنی ۹۴

• حبیب‌الله بابایی

۶۱۳. بقاء نفس از دیدگاه ملاصدرا ۱۲۱

• هادی موسوی

۶۱۴. نظریهٔ جسمانیت نفس در تفکر اسلامی ۱۵۱

• بهرام علیزاده

۶۱۵. نوحاسته‌گرایی وجودشناختی و آموزه‌های زندگی پس از مرگ ۱۸۱

• یاسر خوشنویس

شماره ۶۴ ..... زمستان ۱۳۹۰

◇ مقالات

۶۱۶. تأملاتی معناشناختی در حقیقت ارزش اخلاقی ۲

• محمدعلی مبینی

۶۱۷. نظریه عمل ابن سینا ۲۷

• مهدی ذاکری

۶۱۸. عقلانیت مدرن و بحران فقه ۴۵

• حسین واله

۶۱۹. جامعه، فرهنگ و تمدن در تفکر و تجربه صوفیان مسلمان ۷۵

• حبیب الله بابایی

۶۲۰. بررسی تطابق دیدگاه ملاصدرا با موضع شریعت در باب حدوث

و قدم نفس ۱۰۰

• محمد میری

۶۲۱. نجات در اسلام و مسیحیت (با تأکید بر قرآن کریم و کتاب

مقدس) ۱۱۶

• مصطفی آزادیان

۶۲۲. طبقه‌بندی علوم و چالش‌های فرارو ۱۳۵

• محمد هادی یعقوب‌نژاد

شماره ۶۵ ..... بهار ۱۳۹۱

مقالات

۶۲۳. کلام امامیه: ریشه‌ها و رویش‌ها ۵
 • محمدتقی سبحانی
۶۲۴. مدرسه کلامی کوفه ۳۸
 • اکبر اقوام کرباسی
۶۲۵. مدرسه کلامی قم ۶۶
 • سیدحسین طالقانی
۶۲۶. امتداد جریان فکری هشام بن حکم تا شکل‌گیری مدرسه کلامی بغداد ۹۱
 • محمدجعفر رضایی
۶۲۷. ابو عیسی وراق؛ از اعتزال تا گرایش به مدرسه کوفه ۱۱۱
 • عباس میرزایی
۶۲۸. جابر جعفی؛ غالی یا متهم به غلو ۱۳۱
 • مصطفی حقانی فضل
۶۲۹. عبدالله بن ابی یعفر؛ متکلمی ناشناخته از تبار محدثان امامیه ۱۵۲
 • حسین منصوری راد
۶۳۰. معرفی کلان طرح اندیشه نامه متکلمان امامیه ۱۶۵
 • اکبر اقوام کرباسی

شماره ۶۶ ..... تابستان ۱۳۹۱

۶۳۱. آراء متکلمان نوبختی در میانه مدرسه کوفه و بغداد ۲

• محمدتقی سبجانی / سیدعلی حسینی زاده خضراآباد

۶۳۲. نقش معتزلیان شیعه شده در گرایش کلام امامیه به اعتزال ۲۸

• عباس میرزایی

۶۳۳. متکلمان ناشناخته امامی بغداد از غیبت صغری تا دوران شیخ مفید ... ۶۰

• سیداکبر موسوی تنبانی

۶۳۴. چگونگی مواجهه شیخ مفید با میراث حدیثی امامیه ۸۳

• عبدالهادی اعتصامی

۶۳۵. نقش اجماع در اندیشه کلامی سیدمرتضی ۱۰۶

• حیدر بیاتی

۶۳۶. جریان‌شناسی اصحاب حدیث از ابتدای شکل‌گیری تا دوران

اقتدار اشاعره ۱۲۶

• علی امیرخانی

۶۳۷. مقایسه اندیشه‌های کلامی نوبختیان و سیدمرتضی ۱۴۷

• سیدعلی حسینی زاده خضراآباد

شماره ۶۷ ..... پاییز ۱۳۹۱

۶۳۸. نوبختیان در رویارویی با متکلمان معتزلی و امامی ۴

• سیدعلی حسینی زاده خضراآباد

۶۳۹. مرجئه شیعه ۳۴

• اکبر اقوام کرباسی

۶۴۰. معنای «ارجاء» در روایات اهل بیت ۶۷

• عبدالمجید اعتصامی

۶۴۱. اخراج راویان از قم؛ اقدامی اعتقادی یا اجتماعی ۹۲

• سیدحسین طالقانی

۶۴۲. بررسی نظریهٔ تطور مفهوم عقل در اندیشه امامیه نخستین ۱۰۶

• مجید جعفری ربانی

۶۴۳. ملاحظاتی بر خوانش مدرسی طباطبایی از ابن قبه ۱۲۲

• عباس میرزایی

۶۴۴. دوره شکل‌گیری تشیع دوازده امامی؛ واکاوی نقدها و ابهام‌ها ۱۴۱

• سیدحسین حائری

۶۴۵. نظریه «امامت باطنی در تشیع نخستین» در بوته نقد ۱۷۳

• محمد جعفر رضایی / محمد نصیری

ABSTRACT

شماره ۶۸ ..... زمستان ۱۳۹۱

۶۴۶. نسبی‌گرایی زبانی ۲

• احمد واعظی

۶۴۷. معنا به مثابه تجربه ۱۷

• مجتبی فاضلی

۶۴۸. چیستی لذت از منظر ابن سینا و فخر رازی ۳۷

• نفیسه ترابی / محسن جوادی

۶۴۹. اخلاق دینی: خودسرانه یا ضابطه‌مند ۶۲

• جواد دانش

۶۵۰. گواهی به مثابه منبع تولید معرفت؛ بررسی و تحلیل دیدگاه جنیفر لکی . ۷۵

• مرتضی علی نظارتی‌زاده

۶۵۱. پارادوکس تأیید؛ بررسی راه‌حل‌های مبتنی بر رد معیار نیکو ۹۶

• منصور نصیری

۶۵۲. گونه‌شناسی تأویل و تبیین روایات در کتاب امالی سیدمرتضی ۱۱۷

• ولی‌الله حسومی

۶۵۳. نقدی بر نظریه شناخت و الترتیب‌سناس‌تیس؛ مروری بر کتاب وجود و

نظریه شناخت ۱۳۹

• زهره ابراهیمی

شماره ۶۹ ..... بهار ۱۳۹۲

۶۵۴. تناسب و سازگاری وجودی به منزله ارزش بنیادین ۲

• محمدعلی مبینی

۶۵۵. نسبت قیاس ناپذیری با نسبی گرایی ۳۴

• رضا صادقی

۶۵۶. بررسی و تبیین نظریه حرکت در مجردات ۵۳

• علیرضا اسعدی

۶۵۷. نگاهی به مبناگرایی سنتی در فلسفه غرب؛ از یقین دکارت تا خطاناپذیری

بونجور ۸۲

• وحیده اکرمی / محمدعلی مبینی

۶۵۸. معانی عدالت در اخلاق اسلامی ۱۰۲

• حسین اترک

۶۵۹. علم امام در اندیشه علمای معاصر حوزه اصفهان ۱۲۷

• محمدجعفر رضایی / علی کرباسی زاده

۶۶۰. استعاره‌های تن در مثنوی ۱۵۳

• ابراهیم علی پور

۱۷۶

Abstracts

شماره ۷۰..... تابستان ۱۳۹۲

۶۶۱. قرآن به مثابه گفتار، نه متن؛ نقد آخرین دیدگاه ابوزید در باب

وحی و قرآن ۲

• عبدالله نصری

۶۶۲. سقط جنین و استدلال ذات نوعی ۳۱

• علیرضا آل بویه

۶۶۳. پارادوکس تأیید؛ بررسی راه‌حل‌های مبتنی بر ردّ شرط هم‌ارزی و

چند راه حل دیگر ۵۲

• منصور نصیری

۶۶۴. تبیین درون‌گرایانه شهودگرایی اخلاقی (مبتنی بر مبنای غیراعتقادی) ۷۶

• بهروز محمدی منفرد

۶۶۵. طرحی برای خروج از بن‌بست برآمده از مناقشه درون‌گرایی و

برون‌گرایی ۹۸

• جلال پیکانی

۶۶۶. تفکر اجتماعی خوارج ۱۲۲

• حبیب‌الله بابایی

۶۶۷. زمان موهوم در آینه قرآن و حدیث ۱۴۴

• علیرضا کهنسال / معصومه عارفی

۱۷۲

Abstracts

شماره ۷۱ ..... پاییز ۱۳۹۲

۶۶۸. تحلیل مفهوم معرفت از نظر ابن سینا بر اساس معرفت‌شناسی معاصر... ۲
 • محمد سعیدی مهر / داوود حسینی / نرگس کریمی واقف
۶۶۹. اصل سادگی و نقش آن در اثبات خدا باوری بررسی تقریر سوئینبرن... ۲۲
 • منصور نصیری
۶۷۰. گستره و محدوده شهود عقلی در اخلاق مشرقی ابن سینا... ۵۱
 • محمد هانی جعفریان / میر سعید موسوی کریمی
۶۷۱. آزادی به مثابه سرچشمه ابداع در هنر... ۶۵
 • سیاوش جمادی
۶۷۲. تبیین، بررسی و نقد اندیشه دینی کانت... ۸۸
 • حسن مهرنیا
۶۷۳. معنای زندگی از دیدگاه آلبر کامو... ۱۰۹
 • منصور نصیری / محدثه شریفیان
۶۷۴. بررسی زنده‌انگاری و نطق جمادات در نظریه امام خمینی (ره)... ۱۳۶
 • مهدیه سادات مستقیمی / طاهره قره‌چایی
- ۱۶۰ Abstracts

شماره ۷۲..... زمستان ۱۳۹۲

۶۷۵. تحلیل زبان ادبی قرآن با تکیه بر نقد نظریه جدایی زبان ادبی از

زبان عادی..... ۲

• ولی الله حسومی

۶۷۶. ذبح اسماعیل و اسلوب اوامر امتحانی در شریعت..... ۳۳

• علی اصغر محمدزاده

۶۷۷. قواعدی در تأثیر علوم تجربی در استظهار از ادله لفظی (با گرایش

شناخت حکمت احکام)..... ۵۴

• حسنعلی علی اکبریان

۶۷۸. نوزیک، معرفت و شرط حساسیت..... ۷۷

• مهدی رعنائی

۶۷۹. دفاع از اراده گرایی در برابر دیدگاه‌های رقیب..... ۹۷

• مهدی امیریان

۶۸۰. اعتزال گرایی سیدمرتضی؛ بررسی و نقد..... ۱۲۱

• حسینعلی یوسفزاده

۶۸۱. بررسی «حی بن یقظان» ابن طفیل از منظر ذات گرایی و ساخت گرایی. ۱۵۰

• ذوالفقار ناصری / منصور نصیری

۱۷۶

Abstracts

شماره ۷۳ ..... بهار ۱۳۹۳

۶۸۲. چستی «فلسفه اخلاقی» ۴

• مسعود امید

۶۸۳. بررسی مقایسه‌ای تأثیر قصد بر مشروعیت عمل؛ نزد فقیهان

اصولی و فیلسوفان تحلیلی ۲۶

• مهدی همزاده

۶۸۴. واکاوی نقش مبانی هستی‌شناختی در برهان صدیقین علامه طباطبایی . ۵۲

• علی‌الله‌دادی هزاوه / حسین حبیبی تبار

۶۸۵. سرل و مسئله آگاهی ۷۲

• مهدی ذاکری / سیدمصطفی حسینی

۶۸۶. باور امن ۹۴

• پیمان جباری

۶۸۷. ارزیابی تطبیقی دیدگاه مایکل سندل و آلن هیورث درباره

لیبرالیسم راولز ۱۲۰

• اکرم نوری‌زاده / یوسف شاقول

۶۸۸. بررسی روایات نفی صفات از ذات الهی و دلالت‌های آن ۱۴۷

• سیدمحمد بنی‌هاشمی / ایمان روشن‌بین

۱۷۳

Abstracts

شماره ۷۴..... تابستان ۱۳۹۳

۶۸۹. سخن آغازین ۴

۶۹۰. بایسته‌های دوره‌بندی تمدن اسلامی ۹

• علی بیات

۱۹۶. «پیوستگی» در تمدن اسلامی ۳۳

• حبیب‌الله بابایی

۶۹۲. در جست‌وجوی مدرنیته اسلامی ۵۹

• رسول نوروزی فیروز

۶۹۳. بررسی کلی مفاهیم پایه تمدن اسلامی در اندیشه مالک بن نبی ۸۸

• نجفعلی میرزایی

۶۹۴. تعقل و تدبیر در ساحت‌های تمدن از منظر حکیم متأله جوادی

آملی ۱۱۷

• مهدی امیدی

۶۹۵. همزادی دین و تمدن؛ بن‌مایه انگاره‌های تمدنی سیدحسین نصر... ۱۴۴

• عباس حیدری‌پور

۶۹۶. مهندسی تمدن اسلامی از منظر سیدمنیرالدین حسینی الهاشمی .. ۱۷۴

• مصطفی جمالی

۶۹۷. تمدن نوین اسلامی در اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای ۱۹۸

• محمدرضا بهمنی

۲۴۲

Abstracts

شماره ۷۵ ..... پاییز ۱۳۹۳

۶۹۸. ظرفیت‌های دانش کلام در مطالعات تمدنی..... ۴

• محمدتقی سبحانی

۶۹۹. مقوله «تمدن» در طبقه‌بندی علوم اسلامی..... ۱۹

• حبیب‌الله بابایی

۷۰۰. اعتدال‌گرایی در گستره تاریخ تمدن اسلامی؛ یک بررسی مقدماتی... ۴۰

• محسن الویری

۷۰۱. تأمل در امکان، مفهوم و ماهیت تمدن اسلامی در عصر غیبت..... ۶۷

• احمد رهدار

۷۰۲. دولت مدرن، دولت تمدنی..... ۹۷

• مجتبی عبدخدایی

۷۰۳. ضرورت نگاه تمدنی به مفهوم معنویت..... ۱۲۳

• عباس ایزدپناه/ حمد شاکر نژاد

۱۵۴

Abstracts

شماره ۷۶..... زمستان ۱۳۹۳

۷۰۴. بازشناسی سرشت فضایل با تأکید بر دیدگاه لیندا زگربسکی .....

• غلامحسین جوادپور

۷۰۵. تحلیل انتقادی دیدگاه نیچه درباره معنای زندگی .....

• میثم شادپور / سید محمود موسوی

۷۰۶. طبیعی‌گرایی در فلسفه اخلاق معاصر؛ با تمرکز بر مصادیق

کاربرد علوم تجربی در قلمرو فلسفه اخلاق..... ۵۶

• جلال پیکانی

۷۰۷. هنجارمندی معنا در استدلال شکاکانه کریکی..... ۷۷

• جعفر مروارید

۷۰۸. نظریه حدّ وسط از منظر غزالی .....

• حسین اترک

۷۰۹. نمادسازی از مرید و مراد در اسرارنامه عطار نیشابوری..... ۱۲۱

• منصور نیک‌پناه / ابراهیم نوری / حسین میری

۱۵۰

Abstracts

شماره ۷۷ ..... بهار ۱۳۹۴

۷۱۰. کلام امامیه پس از دوران حضور؛ نخستین واگرایی‌ها ۴

• سیدعلی حسینی‌زاده خضرآباد / محمدتقی سبجانی

۷۱۱. مدرسه کلامی ری ۲۹

• سیدجمال الدین موسوی

۷۱۲. نوبختی، متکلمی اندیشمند و نوآور ۵۴

• سعیده‌سادات نبوی

۷۱۳. تحول معرفت‌شناختی کلام امامیه در دوران میانی ۸۱

• حمید عطایی نظری

۷۱۴. مواجهه متکلمان امامیه با فلسفه در سده هفتم ۱۱۵

• علی‌نقی خدایاری / اکبر اقوام کرباسی

۷۱۵. منابع شناخت از دیدگاه شیخ حرّ عاملی ۱۵۲

• محسن گلشاهی

۱۷۴

Abstracts

شماره ۷۸ ..... تابستان ۱۳۹۴

۷۱۶. طبقه‌بندی علت فاعلی در نظام صدرایی و بررسی نوآوری وی در
فاعل بالتسخیر ۴

• معصومه موحدنیا

۷۱۷. کثرت نوعی انسان از منظر صدر المتألهین ۳۳

• نرگس موحدی

۷۱۸. نگرش‌های متعدد صدر را در تبیین رابطه انسان و خدا ۵۵

• خدیجه هاشمی

۷۱۹. تأثیر متقابل ملکات نفسانی و معرفت از منظر نصیرالدین طوسی ۷۸

• نرگس رودگر / ابراهیم علی‌پور

۷۲۰. حک کردن و نفوذ به سیستم‌های رایانه‌ای از منظر اخلاقی ۱۰۴

• علیرضا آل‌بویه / زینب آل‌بویه

۷۲۱. گرامر دینی از منظر فیلیپس و نقد آن ۱۲۹

• شهاب شهیدی / منصور نصیری

۱۵۸

Abstracts

شماره ۷۹ ..... پاییز ۱۳۹۴

۷۲۲. اعتبار شهودهای اخلاقی؛ نقد و بررسی دیدگاه پیترسینگر ۴
 • سجادرحمتی / سحرکاوندی / محسن جاهد
۷۲۳. مغالطه طبیعت‌گرایانه از منظر جورج مور ۳۲
 • فرشته ارجمند، غلامحسین توکلی
۷۲۴. مقایسه مفهوم «خود» در نظریه اخلاقی ارسطو و آین رند ۵۸
 • رهام شرف
۷۲۵. معرفت‌شناسی اختلاف‌نظر و شواهد مرتبه بالاتر ۸۱
 • امید کریم‌زاده
۷۲۶. راه حلی برای مسئله قدیمی تبیین تشکیک عَرَضی ۱۰۹
 • هادی موسوی
۷۲۷. بازخوانی قواعد و شرایط تأویل از دیدگاه قاضی نعمان ۱۳۳
 • غلامعباس عشرتی
۷۲۸. نقش حرکت جوهری در تکامل انسان ۱۵۶
 • ابراهیم علی‌پور / عسگر دیرباز
- ۱۷۶ Abstracts

شماره ۸۰..... زمستان ۱۳۹۴

۷۲۹. ظرفیت‌های عرفان اسلامی در تمدن‌زایی ۴

• سید یدالله یزدان‌پناه

۷۳۰. «عیار» و «اساس» در اسلامی بودن تمدن ۳۱

• حبیب‌الله بابایی

۷۳۱. کارکرد تمدنی قرآن؛ یک بررسی مقدماتی در قلمرو تمدن پیشین

اسلامی ۵۵

• محسن الویری

۷۳۲. «تعارف» و «تعامل معروف» دو اصل بنیادین در فرایند تمدنی ۷۷

• فاطمه مرادی

۷۳۳. تمدن به‌مثابه سطح تحلیل ۱۰۱

• رسول نوروزی فیروز

۷۳۴. نظریه اعتباریات به‌مثابه نظریه‌ای انسان‌شناختی ۱۳۲

• محمدتقی کرمی قهی

۷۳۵. مقایسه روش‌شناختی الگوهای الهیاتی اسلامی و جامعه‌شناسی

مدرن (با تأکید بر تراحمات و تعاملات رویکردهای کلاسیک) ۱۵۷

• سید مهدی اعتمادی‌فرد

۱۸۴

Abstracts

شماره ۸۱ ..... بهار ۱۳۹۵

۷۳۶. جان راولز و روش تعادل اندیشه‌ورزانه در اخلاق ۴

• مجید مایوسفی

۷۳۷. فضیلت و مسئله خطای بنیادین اسناد ۳۳

• محسن جاهد / سحر کاوندی / جواد صالحی

۷۳۸. چالش ابطال‌پذیری باورهای دینی ۵۵

• محسن مقری / مهدی لکزایی / احمد مقری

۷۳۹. معنا و ماهیت عمل بر اساس حد وسط اخلاقی نزد ابن سینا ۷۸

• محمد هانی جعفریان / میرسعید موسوی کریمی

۷۴۰. ملاصدرا و مسئله مرگ ۹۲

• علیرضا اسعدی

۷۴۱. نظریه اخلاق شناختی ارسطو؛ سنتزی از آموزه‌های افلاطون و پروتاگوراس.. ۱۲۴

• فاطمه سیف‌اللهی / علی‌اکبر عبدالآبادی

۱۴۸

Abstracts

شماره ۸۲..... تابستان ۱۳۹۵

۷۴۲. آنالوژی، اقسام و مبانی آن: بررسی دیدگاه آکوئیناس و ابن سینا..... ۶

• میثم شادپور / احمد واعظی

۷۴۳. معناشناسی «خوب» از نظر ناول اسمیت..... ۳۳

• حسین اترک / شبنم صفری

۷۴۴. واقعیت‌ها و مسائل پیش‌روی نظریه‌های ادراک حسی..... ۶۴

• یاسر پوراسماعیل

۷۴۵. اندیشه عالمان بغداد (مکتب بغداد) در مسئله ولایت تکوینی..... ۹۶

• مهدی فرمانیان / جعفر رحیمی

۷۴۶. شکاکیت هیوم؛ در راستای شک دکارت یا در تقابل با آن..... ۱۱۷

• سید مصطفی شهرآیینی / جلال بیکانی / فریده لازمی

۷۴۷. بتریه و اندیشه تقصیر..... ۱۴۳

• قاسم کاجی / رسول رضوی

۱۶۴

Abstracts

شماره ۸۳ ..... پاییز ۱۳۹۵

۷۴۸. سکولاریزاسیون معنویت، تهدیدی فرهنگی ۴

• بهزاد حمیدیه

۷۴۹. تولید و عرضه معنویت در بازار مصرف سرمایه‌داری ۳۰

• رسول حسین پور / سیدمرتضی حسینی شاهرودی

۷۵۰. الهیات معنویت؟ معنویت پست‌مدرن و امکان‌سنجی استخراج

نظام اعتقادی ۵۸

• احمد شاکرنژاد

۷۵۱. نقد و بررسی مسئله «رنج» در نظریه معنویت و عقلانیت ۷۷

• سیدمحمد اکبریان / محمد سوری

۷۵۲. اعتیاد اینترنتی از منظر اخلاقی و آسیب‌های اخلاقی آن ۹۸

• علیرضا آل‌بویه / علی‌اکبر شاملی

۷۵۳. نقد روش‌شناختی جایگاه دین در مقام داوری در روش‌شناسی

فلسفه ملاصدرا ۱۲۴

• شمس‌الله سراج / حسن رهبر / یحیی یثربی

۷۵۴. بازگفت منطقی و بررسی ادله ضرورت دین از دیدگاه حکیمان شیعه . ۱۴۵

• شمس‌الدین گودرزی / محمود محمدی

۱۷۵

Abstracts

شماره ۸۴..... زمستان ۱۳۹۵

۷۵۵. مفهوم ضرورت در نظریه اخلاقی آیت الله مصباح یزدی..... ۴

• محمدعلی مبینی

۷۵۶. استنتاج بهترین تبیین و مسئله توصیف استدلال‌های استقرایی؛

بررسی دیدگاه لیپتون ۲۶

• منصور نصیری

۷۵۷. نقد درونی تباین دین و معنویت در نظریه پیوند معنویت و عقلانیت . ۵۹

• سیدمحمد اکبریان

۷۵۸. چیستی «تمدن» در فلسفه؛ عناصر ماهوی «تمدن» در نظریه‌های

برخی فیلسوفان معاصر ۸۲

• حبیب‌الله بابایی

۷۵۹. مفهوم‌شناسی اصطلاح امامیه..... ۱۰۶

• سیدعلی‌رضا عالمی / نعمت‌الله صفری فروشانی

۷۶۰. اهمیت تعهدات فراهنجاری آرمان علم غیرارزش‌بار..... ۱۲۴

• میثم محمدامینی

۷۶۱. اختلاف‌نظر و مسئله تقارن معرفتی: علیه دیدگاه وزن‌دهی برابر ۱۴۹

• امید کریم‌زاده

۱۸۳

Abstracts

شماره ۸۵ ..... بهار ۱۳۹۶

۷۶۲. کلمه الهی: واسطه پیدایش موجودات در مسیحیت و اسلام ۴

• شهرام پازوکی

۷۶۳. بررسی و نقد نظریه حکیم سبزواری در تبیین «امر بین امرین» ۲۰

• اصغر رضانی / علیرضا آل بویه

۷۶۴. مبانی و ادله فناپذیری نفس در اندیشه ملاصدرا ۴۳

• زین العابدین فرهادی / مسعود صادقی / حسن قنبری

۷۶۵. امکان یا امتناع معاد جسمانی و ارتباط آن با ساختار زبان دین از

دیدگاه ابن سینا ۶۴

• میثم شادپور / یارعلی کرد فیروزجانی

۷۶۶. شخص کامل از دیدگاه فخر رازی ۸۸

• ابراهیم نوری / ناصر جهانشاهی جواران

۷۶۷. منشأ الزامات اخلاقی از نظر کریستین کرسگارد ۱۱۳

• حسین اترک

۷۶۸. فلسفه و بحران خرد در اندیشه هورکهایمر ۱۴۷

• آیدین کیخایی

۱۷۹

Abstracts

شماره ۸۶..... تابستان ۱۳۹۶

۷۶۹. اعتباریات اجتماعی و ضرورت عدالت ۴

• محمدتقی کرمی قهی / عباس جُنگ

۷۷۰. تبیین مفهومی نظریه عدالت اجتماعی در اندیشه شهید صدر ۳۵

• حسین سرآبادانی تفرشی / عادل پیغامی

۷۷۱. مسئلهٔ عینیت در عدالت اجتماعی ۶۵

• قاسم ترخان

۷۷۲. نظریهٔ عدالت اجتماعی علامه طباطبایی و مبانی آن ۹۳

• سیدعلی اکبر هاشمی کروی / حبیب‌الله بابایی

۷۷۳. بررسی و نقد نسبت‌های محمدرضا حکیمی به فیلسوفان ۱۱۸

• حسن رضانی

۷۷۴. تطابق ظهور ملکی با حقیقت ملکوتی قرآن ۱۴۹

• علی خراسانی / سیدرضا اسحاق‌نیا

۷۷۵. پارادایم‌های الهیاتی و مسئله شر؛ با تأکید بر آرای برایان دیویس ... ۱۶۵

• منصور نصیری / ذوالفقار ناصری

۱۹۹

Abstracts

شماره ۸۷	..... پاییز ۱۳۹۶
۷۷۶	کانت و جعل معنای زندگی در دوره مدرن ۴
	• قدرت‌الله بابایی
۷۷۷	معنای معنا در چهار دوره زندگی تولستوی ۳۵
	• امیرعباس علی‌زمانی / آرزو مهدی زنجانیان
۷۷۸	سقط جنین و استدلال: آغاز فعالیت مغز ۶۵
	• علیرضا آل بویه / مریم گودرزی
۷۷۹	تبیین همسویی دیانت و عقلانیت ۹۳
	• امیر دیوانی
۷۸۰	فخر رازی و میراث سینوی در مسئله کلام الهی ۱۱۸
	• مرضیه صادقی رشتی
۷۸۱	روش دکارت: ریاضی یا هندسی ؟ ۱۴۹
	• شهین اعوانی
۷۸۲	کانت و الگوی معماری در فلسفه ورزی ۱۶۵
	• مسعود امید
۷۸۳	..... Abstracts ۱۷۶

شماره ۸۸..... زمستان ۱۳۹۶	
۷۸۴. تنوع اسلامی در فرایند تمدنی	۴
• حبیب‌الله بابایی	
۷۸۵. الهیات اجتماعی و تمدن اسلامی (بررسی آرای محمد فتح‌الله	
گولن درباره تمدن اسلامی)	۲۸
• رسول نوروزی فیروز	
۷۸۶. امکان تمدن اسلامی در دنیای کنونی، نگاهی به مبانی	
و ظرفیت‌ها	۶۰
• سیدعلیرضا واسعی	
۷۸۷. گفتمان به مثابه روش‌شناسی مطالعه تمدن	۸۳
• عبدالمجید مبلغی	
۷۸۸. نقادی نظریه فخررازی درباره رنج بودن لذات حسی	۱۱۰
• محمود صیدی / محسن پیش‌آهنگ	
۷۸۹. دفاع از الزام‌آور بودن توافق فرضی در نظریه عدالت رالز	۱۲۹
• امید کریم‌زاده	
۷۹۰. رهایی از جزم‌سوم تجربه‌گرایی طرد‌بازنمایی‌گرایی و حرکت	
به سوی استنباط‌گرایی	۱۶۵
• میثم محمدامینی	
۷۹۱. Abstracts	۱۷۶

- شماره ۸۹ ..... بهار ۱۳۹۷
۷۹۲. لغزش معناشناختی در نظریه‌های اخلاقی غایت‌گرا با تأکید
بر نظریه اخلاقی استاد مصباح یزدی ۴
- محمدعلی مبینی / علیرضا آل‌بویه
۷۹۳. حل تعارض اخلاقی در تجربه پدیدارشناسانه ماندلباوم ۲۹
- حسن فتح‌زاده / علیرضا ضمیری
۷۹۴. بررسی استدلال مستقیم بر نفی مسئولیت اخلاقی ۵۷
- جواد دانش / ابراهیم علی‌پور
۷۹۵. مفهوم «توانایی» و راه‌کار شرطی مور ۷۵
- بهرام علیزاده
۷۹۶. بررسی و نقد انتقادات شیخ مفید بر دیدگاه انسان‌شناختی
شیخ صدوق ۹۷
- علی‌الله بداشتی / اصغر رمضانی
۷۹۷. الزامات بینش هانری کربن درباره ولایت در روش مطالعه
تاریخ اسلام (بررسی دو رویکرد تاریخ قدسی و تاریخ‌مندی
فهم‌دین) ۱۲۰
- هادی وکیلی / فرشته کاظمپور
۷۹۸. واکاوی تحلیلی مسئله گرتلر درباره معیار درون‌گرایی - برون‌گرایی
در فلسفه ذهن ۱۴۴
- علیرضا مازاریان
- ۱۷۵ ..... Abstracts ۷۹۹

شماره ۹۰ ..... تابستان ۱۳۹۷

۸۰۰. نظریه تفسیری بافت گرایانه قرآن نگرانی‌ها و راه کارها ۴

• سیدمحسن کاظمی

۸۰۱. روی کرد باطنی شهید ثانی به شریعت ۳۱

• حامد آل‌یمین / محمد سوری / سیدمحمد رضا موسوی فراز

۸۰۲. عرفان مدرن ، چالشی نو در برابر عرفان اسلامی (بازخوانی

عرفان مدرن و نقد سویه انسان‌شناختی آن) ۵۱

• محمدجواد رودگر

۸۰۳. کارکردها و چالش‌های گسترش حکمت عملی با تکیه

برآموزه‌های فارابی و آیت الله جوادی آملی ۷۹

• حسام‌الدین شریفی

۸۰۴. نظریه محقق اصفهانی (کمپانی) درباره معاد جسمانی و

ابهامات آن ۹۸

• سیدرضا اسحاق نیا

۸۰۵. تحلیلی انگیزه‌شناختی از شکاکیت هیوم و تاثیر آن بر شهرت هیوم

به الحاد: کوششی برای رفع اتهام شکاکیت از هیوم ۱۲۳

• فریده لازمی / جلال پیکانی

۸۰۶. تصویرپذیری و توجیه باور وجهی، دفاع از مدل ییلو ۱۵۱

• مسعود ضیاء‌علی نسب‌پور

۱۷۶ ..... Abstracts ۸۰۷

شماره ۹۱ ..... پاییز ۱۳۹۷

۸۰۸. سیر تطوّر برهان حدوث و قدم در کلام امامیه از آغاز تا مکتب
بغداد متقدّم ۵

• حمید عطایی نظری

۸۰۹. تحلیلی بر استدلال‌های سلفیان در تقدّم احکام نقل بر احکام عقل
با تمرکز بر دیدگاه ابن تیمیه ۳۱

• حمزه علی بهرامی

۸۱۰. ارزیابی و نقد نوآوری‌های شاه ولی الله دهلوی در حوزه خلافت
و امامت شناسی ۵۶

• سیدمحمد مهدی حسین پور / عبدالحسین خسروپناه

۸۱۱. بررسی نفس شناسی قاضی سعید قمی ۸۳

• ذوالفقار ناصری

۸۱۲. رابطه نفس و بدن از منظر دکارت و مرلوپونتی ۱۰۸

• فرح رامین / راضیه شفیعی / حسین حسینی امین

۸۱۳. بررسی «فطرت اخلاقی» و «وابستگی‌های اخلاق به دین»
از دیدگاه استاد مطهری ۱۳۲

• بیژن منصوری

۸۱۴. کارکردگرایی نقش و زندگی پس از مرگ ۱۵۹

• مهدی غیاثوند

Abstracts ۱۷۶

- شماره ۹۲ ..... زمستان ۱۳۹۷
۸۱۶. نقش فضیلت عقلانی تواضع فکری در فرایند استنباط حکم شرعی ۵
- مهدیه تک‌فلاح / علیرضا آل‌بویه / سیدمحمدرضا آیتی
۸۱۷. بررسی انتقادی دیدگاه فنایی درباره حجیت ظنون عقلی ۲۸
- حسین کامکار
۸۱۸. نقادی اخلاق‌باور کلیفورده بر محور اصل عدالت اخلاقی ۵۵
- منصور نصیری / مهرداد صفری آبکسری
۸۱۹. پیش‌داشت کمال‌یافتگی شرط ضروری فهم و کژفهمی نزد گادامر ۹۷
- رضا مقراضچی / محمد رعایت جهرمی
۸۲۰. پاسخ به مسئله گرتلر درباره معیار درون‌گرایی برون‌گرایی در فلسفه ذهن ۱۰۴
- علیرضا مازاریان
۸۲۱. معرفت و علایق انسانی، جستاری درباره نسبت دو مقوله ۱۲۷
- محمدرضا اسمخانی / حسین شیخ‌رضایی
۸۲۲. کاوشی در ابعاد کلامی نظریه «حق الطاعة» ۱۵۲
- حسین علی‌سعدی / بهنام طالبی طادی
۸۲۳. Abstracts ۱۷۶

شماره ۹۳.....	بهار ۱۳۹۸
۸۲۴.	امتداد جریان کلامی هشام بن حکم در بصره، جریانی نویافته در تاریخ تفکر امامیه نخستین..... ۵
	• محمدتقی سبحانی / سیداکبر موسوی تینیانی
۸۲۵.	بررسی نقش جبرئیل در نزول لفظی وحی از منظر عرفان اسلامی..... ۳۱
	• اصغر آقایی / حسین اترک / محسن جاهد
۸۲۶.	غزالی در کشاکش وحدت و تشخص..... ۵۵
	• حسین وفاپور
۸۲۷.	چگونگی پیوند اخلاق با دین در فلسفه استعلایی کانت..... ۷۸
	• حبیب‌الله کاظم‌خانی
۸۲۸.	نقش هستی‌شناسی شهودی؛ ساخت‌مندی و تمثیل در تخیل خلاق علمی..... ۱۰۱
	• احمد عبادی / عمار اسحاق
۸۲۹.	نقد و تحلیل نظریه ساخت‌شکنی دریدا در فهم متون..... ۱۲۷
	• محمد آهی / محمد طاهری
۸۳۰.	بررسی انتقادی صورت‌بندی مادی‌انگاران «بیکر» از زندگی پس از مرگ..... ۱۵۰
	• طاهره احمدی بهاران / مهدی غیاثوند
۸۳۱.	Abstracts..... ۱۶۸

- شماره ۹۴ ..... تابستان ۱۳۹۸
- ۵ ..... ۸۳۲. بررسی نقش دین در علم
- مهدی گلشنی
۸۳۳. جایگاه عالم فراماده و عوامل فرامادی در نظریه علم دینی
- آیت الله جوادی آملی ۲۲
- قاسم ترخان / محمدرضا بهزادی مقدم
۸۳۴. نظریه تعاملی معرفت دینی و علمی تبیین نسبت نظریه آیت‌الله
- جوادی آملی با مبحث «علم دینی» ۴۴
- محمد فتحعلی‌خانی
۸۳۵. صورت‌بندی ساز و کار حداقلی نظریه آیت‌الله جوادی آملی
- برای تقسیم‌بندی علوم ۷۰
- ذوالفقار ناصری / سیدجابر نیکو / محمدرضا منصفی سروندانی
۸۳۶. بررسی مدل تاسیسی درباره علم دینی ۸۹
- منصور نصیری
۸۳۷. بی‌نیازی فهم ظواهر قرآن از علوم عقلی ۱۱۹
- فرج‌الله میرعرب
۸۳۸. واکاوی مفهوم اختیار در حکمت متعالیه ۱۴۴
- امیر راستین / علی‌رضا کهنسال / سیدمرتضی حسینی‌شاهرودی
- ۱۶۸ ..... Abstracts ۸۳۹

شماره ۹۵ ..... پاییز ۱۳۹۸

۸۴۰. عوامل انگیزشی وحدت‌بخش برای نیل به یکپارچگی ایده‌آل
در تمدن از دیدگاه علامه جعفری ۱۱۹

• علی اسدیان شمس

۸۴۱. «امت»، فراتر از تمدن در آینه قرآن ۵

• کوثر قاسمی

۸۴۲. بازشناسی ساختارمند دانش و الگویی برای تولید و ترسیم آن
با تاکید علم اسلامی ۷۰

• محمدهادی یعقوب‌نژاد

۸۴۳. بررسی انتقادی ضوابط تکفیر معین از منظر ابن تیمیه ۱۴۴

• ابوالفضل فندرسکی

۸۴۴. توریه در اخبار طینت و نقد جبرگرایی از رهیافت آن‌ها ۸۹

• حسینعلی یوسف‌زاده

۸۴۵. تاملی بر جایگاه حقوق طبیعی در منظومه فکری
استاد مطهری ۴۴

• بیژن منصوری

۸۴۶. شرح دیدگاه ویلیام آلستون درباره ادراک عرفانی و نقد آن بر اساس
آرای هوسرل و مرلوپونتی ۲۲

• عیسی نجفی

۱۶۸ ..... Abstracts ۸۴۷

- شماره ۹۶ ..... زمستان ۱۳۹۸
۸۴۸. نقش نظریه «معنا» در تبیین هشام بن حکم از ماهیت اراده خدا ۶
- اکبر اقوام کرباسی / محمدتقی سبحانی
۸۴۹. بررسی و نقد قیاس غایب بر شاهد در اثبات نظریه زیادت
صفات بر ذات الهی ۲۸
- بهروز محمدی منفرد / حسین رستمی
۸۵۰. بررسی انتقادی دیدگاه فنایی درباره حجیت ظنون عقلی (۲) ۵۱
- حسین کامکار
۸۵۱. بررسی انتقادی نافرمانی مدنی از منظر برخی فیلسوفان یونان
باستان و عصر روشنگری ۷۶
- علیرضا آل بویه / ابوالفضل سامانلو
۸۵۲. رابطه لذت، فضیلت و سعادت در اندیشه سنکای رواقی و امام
خمینی ۱۰۳
- احمد کریمی / مرضیه اسماعیلی
۸۵۳. ارزیابی رویکرد فایده‌گرایی کلاسیک به مسئولیت اخلاقی در قبال
دیگری ۱۲۷
- محمدامین خوانساری / محسن جوادی / هادی صادقی
۸۵۴. تبیین اخبار طینت: توریه یا جبرگرایی؟ ۱۵۳
- حسین علی یوسف‌زاده / سیدمحمدکاظم طباطبایی / محمد غفوری‌نژاد
۸۵۵. ملخصات ۱۷۵

شماره ۹۷ ..... بهار ۱۳۹۹

۸۵۶. معرفت‌شناسی عشق در عرفان مولوی تحلیلی در پرتو پدیدارشناسی

هوسرل، هایدگر و مرلوپونتی ۸

• کمال ملکیان / عیسی نجفی

۸۵۷. اخلاق محوری یا باور محوری؟ تحلیلی انتقادی از حکمت جهاد

ابتدایی ۳۴

• رحیم دهقان سیمکانی

۸۵۸. بازپژوهی معیارها و فواید تقسیم توحید به نظری و عملی، با

تأکید بر کلام امامیه ۵۷

• محمد میثم حقیگو

۸۵۹. بررسی و نقد براهین وجودی از منظر گراهام اُپی ۹۱

• فرح رامین / فریده محمدزمانی

۸۶۰. بررسی و نقد دیدگاه دیویدگریفین درباره قدرت خداوند ۱۱۷

• بداله رستمی

۸۶۱. بررسی تطبیقی برهان بر وجود خدا از طریق آگاهی در آرای سوئینبرن و

ملاصدرا ۱۴۱

• یارعلی کرد فیروزجایی

۸۶۲. دلایل نقلی مشروعیت بخشی انتخاب ۱۶۳

• حسین واله

- شماره ۹۸ ..... تابستان ۱۳۹۹
۸۶۳. احتجاج اخلاقی بر ضرورت زندگی پس از مرگ ۷
- امیر دیوانی
۸۶۴. نسبت سعادت اخلاقی و جاودانگی در اندیشه ابن عربی و کرکگور ۲۹
- علیرضا آرام / سیداحمد فاضلی
۸۶۵. بررسی جاودانگی انسان از دیدگاه ابومنصور ماتریدی ۵۶
- سید لطف الله جلالی
۸۶۶. برهان در فلسفه کانت ۸۳
- علی لاریجانی
۸۶۷. برهان وجودی آنسلم (بر اساس تقریر گراهام اُپی) و مقایسه آن با برهان صدیقین ابن سینا ۱۰۷
- فرح رامین
۸۶۸. پژوهشی در باب تفاوت عرفان، فلسفه و کلام ۱۳۸
- سیدرضا اسحاق‌نیا
۸۶۹. بررسی تحلیلی و مقایسه‌ای مفهوم جوهر در فلسفه ارسطو و ملاصدرا ۱۶۵
- عیسی موسی‌زاده / مصطفی عابدی جیغه / ابراهیم علیپور

شماره ۹۹ ..... پاییز ۱۳۹۹

۸۷۰. بررسی انتقادی دیدگاه هیوم در باب منشأ و مفاد اعتقاد به نفس /

روح آدمی ۷

• میثم شادپور / سیدمحمود موسوی

۸۷۱. بررسی سازگاری نظریه تجرد نفس با آموزه‌های قرآنی مربوط به

زندگی اخروی ۳۲

• مهدی ذاکری

۸۷۲. اثبات جاودانگی نفس در نظر افلاطون و تأثیر آن در برهان بساطت نفس سینیوی

در اثبات جاودانگی نفس (یک بررسی تاریخی) ۵۸

• مهدی عسگری / یوسف دانشور نیلو

۸۷۳. بررسی رؤیا از دیدگاه ارسطو و ابن سینا ۷۹

• محمدحسین مختاری

۸۷۴. بررسی تطبیقی هستی‌شناسی معنا در دیدگاه فیض کاشانی و

علامه طباطبایی ۱۰۱

• محمدجواد منصور سمایی / محمدعلی مهدوی‌راد / حامد پوررستمی

۸۷۵. شیخ علاءالدوله سمنانی و نقد نظریه وحدت وجود

ابن عربی ۱۳۱

• مرتضی کربلایی

۸۷۶. نقش قاعده «بسیط الحقیقه» در اثبات توحید صفاتی ۱۵۴

• لیلا بانسی / احمد فاضلی / علی اله بداشتی

- شماره ۱۰۱ ..... زمستان ۱۳۹۹
۸۷۷. چگونگی غلبه هنر بر متافیزیک غرب در تفکر هایدگر ۷
- مهدی ذاکری - مرتضی سعیدی
۸۷۸. «واقع گرایی خلاق» و نقش آن در علم ۲۸
- احمد عبادی - بهزاد بخشپور
۸۷۹. رابطه فلسفه، کاتارسیس و مرگ در اندیشه افلاطون ۵۶
- مصطفی عابدی جیغه - عیسی موسی زاده - قربانعلی کریم زاده
۸۸۰. مبانی نظری «فنا» از نظر امام خمینی(ره) و مایستر اکهارت ۷۸
- ابوعلی عبدالقادر محمدی - محمدمهدی گرجیان
۸۸۱. نظریه تجسم عمل و کاربردهای کلامی آن در حوزه معاد ... ۱۰۵
- رحیم دهقان
۸۸۲. ماهیت انسان برزخی از دیدگاه مکتب حکمت متعالیه؛
بر اساس دیدگاه علامه حسن زاده آملی ۱۲۹
- محبوبه گلستانی فر - ابراهیم علیپور
۸۸۳. ایمان صحابه و مباحث پیرامونی آن در قرآن با رویکرد بررسی
و نقد نظریه عدالت صحابه ۱۵۵
- علی خراسانی
۸۸۴. تحلیل انتقادی اشکالات فخر رازی بر دلایل افضلیت امیر
مؤمنان علی(علیه السلام) در کتاب الاربعین فی اصول الدین ۱۸۱
- عیسی عیسی زاده

شماره ۱۰۱..... بهار ۱۴۰۰

۸۸۵. تناظر انسان‌شناسی عمل‌گرا و انسان‌شناسی اخلاقی کانت و نقش آنها در تحقق عملی اخلاق وی ۷

• ذوالفقار همتی

۸۸۶. سنجش غیراخلاقی پنداشتن اعتقاد به حیات پس از مرگ..... ۳۸

• غلامحسین جوادپور

۸۸۷. انسان اصیل کیست؟ تحلیل انتقادی خوانش مصطفی ملکیان از مفهوم «اصالت» با ابتنا بر دیدگاه چارلز تیلور..... ۶۵

• مصطفی مرادی

۸۸۸. شیوه‌های ارتباطی خداوند با انسان؛ تحلیلی از دیدگاه صوفیه دربارهٔ ولی‌پنداری خود و امکان مخاطبهٔ مستقیم با خداوند ۹۵

• امداد توران

۸۸۹. مبانی شریعت‌گریزی صوفیه..... ۱۲۳

• حسن یوسفیان

۸۹۰. بررسی انتقادی دیدگاه شحرور دربارهٔ گسترهٔ عصمت پیامبران ۱۵۷

• زهرا حمزه‌ای - محمدعلی محیطی اردکان

۸۹۱. بررسی سرایت دلایل عصمت از شخصی به شخص دیگر ۱۸۷

• علی فقیه - علی غضنفری - سیداحمد فقیهی

- شماره ۱۰۲ ..... تابستان ۱۴۰۰
۸۹۲. مبنای‌گرایی در معرفت‌شناسی ملاصدرا..... ۸
- عیسی موسی‌زاده - مهدی عباسزاده
۸۹۳. بررسی و نقد راه حل هورویج برای پارادوکس دروغگو مطابق نظریه حدقلی صدق ۳۳
- هومن محمد قربانیان
۸۹۴. درنگی در اصالت حجیت ظنون عقلی (نقدی بر مقاله «بررسی انتقادی دیدگاه فنایی درباره حجیت ظنون عقلی».) ۶۴
- محسن موسی‌وند
۸۹۵. تحلیل انتقادی «معقولات ثانیة فلسفی» در اندیشه قاضی سعید قمی ۸۷
- سید محمود یوسف ثانی - سید حسین موسویان؛ مهدی حریری
۸۹۶. بررسی مقایسه‌ای زمینه‌های گرایش به جسم‌انگاری معاد در اسلام و مسیحیت ۱۱۷
- محمد حسین مرادی نسب - محمد جعفری
۸۹۷. شطحیات صوفیه در سنجة آیات و روایات (مطالعه موردی: شطحیات ابوالحسین مزین و ابوالقاسم نصرآبادی). ۱۵۱
- سیده هانیه حسینی؛ سید سعیدرضا منتظری
۸۹۸. تحلیل و نقد قانون بازتاب عرفان حلقه بر اساس دیدگاه علامه طباطبایی ۱۷۸
- مهدیه السادات مستقیمی - مینا جوگندی

فهرست مقالات ۱۰۳ ..... پاییز ۱۴۰۰

۸۹۹. تبیین سازگاری علم پیشین الهی و اختیار انسان در بستر

نظریه نسبیّت اینشتین ۹

• محمد حسین کارگر شورکی - منصور نصیری

۹۰۰. نقد ایده جانمایی «توحید عملی» در مباحث دانش

«کلام» ۳۶

• جواد پورروستایی

۹۰۱. اراده آزاد و دشواره جبر در نظریه سلطنت ۶۲

• امین صیدی - حسن لاهوتیان - بهروز محمدی منفرد

۹۰۲. خوانشی انتقادی از ماهیت امر اخلاقی در تفکر نیشیدا

کیتارو (مکتب کیوتو) ۹۰

• امیر دل زنده نژاد - یداله رستمی

۹۰۳. تبیین و بررسی تجلی خداوند از نگاه آیین یاری (اهل حق)

و عرفان اسلامی ۱۱۳

• علیرضا پارسا - محمد ابراهیم مال میر

• رضا رسولی شریانی - منصور رستمی

۹۰۴. احمد غزالی و شکل گیری شیطان پرستی در میان یزیدیان

جزیره ۱۴۹

• رسول رضوی

۹۰۵. نقدی بر گزینش متون صوفیه در کتب درسی ادبیات فارسی

و تاثیر ضمنی آن در ایجاد باورهای فرقه ای ۱۷۴

• سید محمد رضا حسینی - محمد امین میکائیلی - محمد طاهر یعقوبی

شماره ۱۰۵ ..... بهار ۱۴۰۱

۹۰۶. بررسی اعتباری بودن علوم انسانی از منظر علامه طباطبایی (ره) ۸

• قاسم ترخان

۹۰۷. نقدی بر سازوکار واقع‌گرایی متافیزیکی در اصول‌فقه امامی ۳۳

• محمدحسین صفایی

۹۰۸. تخطئه، تصویب یا تلورانس؟ تاملاتی در مبانی نظری شکیبایی

دینی ۶۲

• محمدحسین مظفری

۹۰۹. رویکرد وظیفه‌گرایانه به ایمان و واکنش‌های مختلف متکلمان امامیه

تا قرن پنجم به آن ۹۱

• سعیده سادات نبوی

۹۱۰. تحلیلی تاریخی از علم‌انگاری اراده‌ خداوند در کلام امامیه ۱۱۴

• اکبر اقوام کرباسی

۹۱۱. بررسی و نقد اعتبار قاعده‌ی لطف ۱۳۹

• سیدجابر موسوی‌راد

۹۱۲. پژوهشی قرآنی - تفسیری در معرفی و تبیین تئوری توحید بنیان‌تقریب ۱۶۲

• جواد ایروانی؛ رضا حق-پناه؛ محمدرضا انجم‌شعاع

شماره ۱۰۶ ..... تابستان ۱۴۰۱

۹۱۳. تحول در علم کلام از دیدگاه آیت الله مصباح یزدی رحمته الله علیه ۸

• جواد قلی پور

۹۱۴. تبیین و تحلیل دیدگاه معرفتی ذات الهی و ممکنات به عنوان موضوع

علم کلام و شبهه زدائی از آن ۳۶

• سیدرضا اسحاق نیا

۹۱۵. وضعیت فلسفه اخلاق در حوزه علمیه در سده اخیر ۶۷

• علیرضا آل بویه

۹۱۶. تحولات سده اخیر حوزه علمیه قم در باب فلسفه اولی ۱۰۴

• مرتضی رضائی

۹۱۷. بررسی و تحلیل چیستی، امکان، شرایط و ضرورت فهم فلسفی قرآن ۱۴۱

• علیرضا اسعدی

۹۱۸. بررسی راهبرد «معرفت‌شناسی اختلاف باور دینی» در الهیات

تطبیقی ۱۶۷

• مرتضی بیروجعفری؛ وحیده فخار نوغانی؛ جهانگیر مسعودی

۹۱۹. تفسیر ابن رشد از عقلانیت ارسطویی و نسبت آن با دین ۱۹۷

• رحمان احترامی

- شماره ۱۰۷ ..... پاییز ۱۴۰۱
۹۲۰. تبیین معناشناختی و هستی‌شناختی «تنهایی و جودی» و ارائهٔ
رهیافتهای آن از اروین د. یالوم و ملاصدرا ۹
- جهانگیر مسعودی؛ رسول حسین پور تنکابنی؛ سیدمرتضی حسینی شاهرودی
۹۲۱. بررسی انتقادی «معنویت فطری» در نحله «مکتب» بر پایه نظریه
انسجام ۳۴
- زکریا فصیحی
۹۲۲. اصول کلامی حاکم بر تشریح مجازات قصاص نفس و نقش آن در
پاسخ به شبهات قصاص ۶۵
- علیرضا آل بویه؛ سید مهدی سجادی فر
- ارزیابان: جواد دانش (۷۸)
۹۲۳. توضیح نسبت مرگ ارادی، معرفت و اخلاق در اندیشه صدرا ۱۰۰
- مجید تندر؛ سمیه ذاکری
۹۲۴. گونه‌شناسی تشبیهات نفس و بدن ۱۲۲
- مصطفی عزیزی علویچه
۹۲۵. آسیب‌شناسی مولفه‌های دین‌گریزی اومانیسم ۱۵۰
- مرتضی غرسبان؛ محمدصادق یوسفی مقدم
۹۲۶. تحلیل دیدگاه ملارجبعلی تبریزی درباره اشتراک لفظی وجود و دو
تفسیر از آن ۱۷۸
- مهدی عسگری؛ محمد سوری

شماره ۱۰۸ ..... زمستان ۱۴۰۱

۹۲۷. مطالعه و بررسی مغالطه مصادره به مطلوب و ساختار استدلالی آن

• هومن محمد قربانیان

۹۲۸. «هویت یونانی» و «حکمت بحثی» در نزد صدرالمتألهین

• رحمان احترامی

۹۲۹. بررسی و نقد نظریه تابعیت مطلق اندیشه انسان از شرایط عینی و ذهنی با توجه به آراء شهید مطهری

• علی احمدپور

۹۳۰. همدلی در اخلاق؛ بررسی تأثیر هم دلی بر قضاوت اخلاقی

• مریم اردشیر لاریجانی؛ سید جابر نیکو

۹۳۱. بازخوانی نمایشنامه پایان بازی اثر ساموئل بکت بر اساس اصول اگزستانسیالیسم

• احمد کامیابی مسک، شهلا اسلامی، محمدباقر انصاری

۹۳۲. بررسی الهیات علمی از دیدگاه آلیستر مک گراث

• جواد قلی پور؛ یوسف دانشور نیلو

۹۳۳. سهم دیوید هیوم در پیدایش روانشناسی گرایی در فلسفه غربی

• جلال پیکانی؛ زینب انجم شعاع؛ علی اکبر عبدالآبادی؛ مهدی خادمی

نظـر معدو

فصلية محكمة متخصصة بقضايا الفلسفة والإلهيات
صاحب امتياز المجلة: مكتب الإعلام الإسلامي التابع

للحوزة العلمية بقم المقدسة

المعهد العالي للعلوم والثقافة الإسلامية

(معهد الفلسفة والكلام الإسلامي)

المدير المسؤول: محمدتقي سبحاني

رئيس التحرير: محمدتقي سبحاني

المدير التنفيذي: عيسى موسى زاده

خبير التنفيذي: حجت امیدی

مترجم الملخصات إلى الإنكليزية: ياسر بور إسماعيل

مترجم المصادر إلى الإنكليزية: محمدرضا عموحسيني

نقد ونظري هي مجلة فارسية اللغة تُعنى بقضايا الفلسفة والإلهيات، وتُخاطب شريحة فضلاء الحوزة ودارسيها وأساتذة الجامعة، والطلبة والباحثين من ذوي الاهتمام بأبحاث الفلسفة والدين. تصدر هذه المجلة كل ثلاثة أشهر (فصلية)، وتسعى عبر طرحتها للإشكاليات المستجدة والحاجات المستحدثة في تعزيز الفكر ودعمه في مجال دراسات الدين وعرض الآراء الجديدة والنقود المنهجية في مجال القضايا الدينية إلى القراء الأفاضل، وأن تكون بيئة علمية لمناقشة مخلف الآراء والأفكار ونقدها.

الهيئة الاستشارية (أبجدياً):

الشيخ الدكتور علي رضا آل بويه
(أستاذ مساعد في المعهد العالي للعلوم والثقافة الإسلامية)

الشيخ الدكتور رضا برنجكار
(أستاذ في جامعة طهران، فرع الفردوس في قم)

الدكتور امداد توران
(أستاذ مساعد في جامعة اديان والمذاهب)

الدكتور محسن جوادي
(أستاذ في جامعة قم)

الشيخ حسن رمضاني
(أستاذ مساعد في المعهد العالي للعلوم والثقافة الإسلامية)

الشيخ محمد تقي سبحاني
(أستاذ مساعد في المعهد العالي للعلوم والثقافة الإسلامية)

الدكتور محمد لجنهاوزن
(أستاذ في مؤسسة الإمام الخميني رحمته للتعليم والبحوث)

الشيخ الدكتور أحمد واعظي
(أستاذ في جامعة باقر العلوم عليه السلام)

التأسيس

تأسست فصلية نقد ونظر المحكمة التابعة لمكتب الإعلام الإسلامي التابع للحوزة العلمية بقم في تاريخ ٢٧/٧/١٤١٥هـ (٣١ ديسمبر ١٩٩٤) في قم المقدسة ولأمد غير محدود. وبعد فترات من النشاط العلمي المكمل بالنجاح في صعيد النقد والتنظير في مجالات الفلسفة والكلام والإلهيات حازت المجلة بالاستناد إلى قرار رقم ٥٨٥ بتاريخ ١٣/٩/١٤٢٩هـ (٢٠٠٨/٩/١٤) من المجلس الأعلى للحوزات العلمية، ونظراً إلى تقييم لجنة المنشورات العلمية في الحوزة، على درجة محكمة من مجلس منح التراخيص والدرجات العلمية في اجتماعه بتاريخ ١٠/٧/١٤٣٤هـ (٢٠١٣/٥/٢١). وقد صدر لهذه المجلة حتى خريف ١٤٤٤هـ (٢٠٢٢) ١٠٨ عدداً، وهي محتفظة بتسلسلها لوقتها ٣٩ عدداً من بين أعداد المجلة هي أعداد خاصة بموضوعات «الفلسفة والإلهيات».

الأهداف

- أ) تدعيم وتعزيز البحوث الفلسفية الإلهيائية والكلامية
- ب) التعريف بالإشكاليات المستجدة في مجال الفلسفة والإلهيات والتدين وعرض ابتكارات واكتشافات ونتائج المفكرين والباحثين
- ج) تقديم النقود العقلية والنقلية لآراء ونظريات أصحاب الفكر في مختلف مجالات الفلسفة والإلهيات
- د) توفير الأجوبة والردود على الأسئلة الفلسفية والكلامية من المنظور الديني
- هـ) عقلنة الفكر الديني وتعزيزه والسعي على تجسيد الدين في الحياة الواقعية

السياسات

- أ) تضارب الآراء بين المفكرين والفضلاء
- ب) الإبداع الفكري والتأكيد على التنظير وإنتاج الفكر والمعرفة
- ج) تجنّب العجب الفكري، والعصبية، والجزمية، والجمود، والأحكام المسبقة، والتخريف، والانتقائية
- د) مراعاة الإنصاف مع المنظرين واحترام الكتاب وحفظ شأنهم.

Foundation

The scientific-research quarterly, Naqd va Nazar, affiliated with the Islamic Propagations Office of the Islamic Seminary of Qom, was founded on December 31, 1994 for an unlimited time in the holy city of Qom. After a long time of successful academic practice in the publication of original research and criticisms regarding philosophy and theology, it was granted the degree of a “scientific-research” journal by the Council of Granting Academic Certificates and Licences in a meeting on May 21, 2013, in accordance with the Act 585 approved on September 24, 2008, of the Higher Council of Islamic Seminaries and on the basis of the evaluations of the commission of the academic periodicals of the Islamic Seminary. Until autumn 2022, the journal has published 99 volumes. It is up-to-date in the publication of its series. 39 volumes of NaqdvaNazar are special issues devoted to topics in philosophy and theology.

Aims

- (a) Deepening and improving philosophical and theological scholarships,
- (b) Introduction of new problems in philosophy, theology, and religious studies, as well as the presentation of the findings and intellectual achievements of scholars and thinkers,
- (c) Presentation of rational and transmission-based criticisms of the views of scholars in different fields of theology and philosophy,
- (d) Presentation of answers to philosophical and theological questions from a religious point of view,
- (e) Rationalization of religious thinking and the pursuit of bringing the religion into the actual life.

Policies

- (a) Intellectual exchanges among scholars and thinkers,
- (b) Novel thinking and emphasis on theorization and original research,
- (c) Avoiding intellectual narcissism, biases, dogmas, prejudices, superstitions, and eclecticism,
- (d) Observing fairness and respect with respect to thinkers and authors.

The Editorial Board:

Alireza Alebouyeh

Assistant Professor of Academy of Islamic Sciences and Culture

Reza Berenjkar

Full Professor of University of Tehran (Farabi Campus)

Imdat Turan

Faculty member at University of Religions and Denominations

Mohsen Javadi

Full Professor of Qom University

Hassan Ramzani

Assistant Professor of Academy of Islamic Sciences and Culture

Muhammad Taqi Sobhani

Assistant Professor of Academy of Islamic Sciences and Culture

Muhammad Legenhausen

Full Professor of Imam Khomeini Education and Research Institute

Ahmad Vaezi

Professor of Baqir al-Ulum University

Tel.:+ 98 25 31156913

P.O. Box. 37185/3688 jpt.isca.ac.ir

نقد و نظر

Naqd va Nazar

The Quarterly Journal of Philosophy & Theology

Academy of Islamic Sciences and Culture

www.isca.ac.ir

Manager in Charge: Mohammad Taqi Sobhani

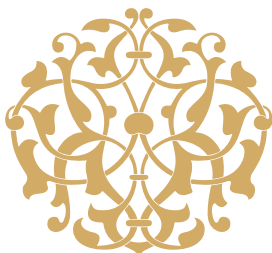
Editor in Chief: Mohammad Taqi Sobhani

Executive Director : Eisa Mosa Zadeh

ExecutiveExpert: Hojjat omidi

English Translator of Abstracts: Yasser Pouresmaeil

Translator of References: Mohammad Reza Amuhosseini

راهنمای اشتراک مجلات تخصصی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

ضمن تشکر از حسن انتخاب شما

مرکز توزیع مجلات تخصصی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم عهده دار توزیع و اشتراک مجلات ذیل می‌باشد. لطفاً پس از انتخاب مجله مورد نظر، فرم ذیل را تکمیل کرده و به نشانی ارسال فرمایید.

فرم اشتراک

حوزه	فقه	نقد و نظر	آینه پژوهش	جستارهای فقهی و اصولی
یک سال اشتراک ریال ۴۰۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۴۰۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۴۰۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۹۶۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۸۰۰،۰۰۰
پژوهشهای قرآنی	اسلام و مطالعات اجتماعی	علوم سیاسی	تاریخ اسلام	آیین حکمت
یک سال اشتراک ریال ۴۰۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۴۰۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۳۲۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۳۲۰/۰۰۰	یک سال اشتراک ریال ۳۲۰/۰۰۰

نام پدر:

نام و نام خانوادگی:

نام:

میزان تحصیلات:

تاریخ تولد:

نهاد:
شرکت:

کد اشتراک قبل:

کد پستی:

استان:

نشانی:

پیش شماره:

صندوق پستی:

شهرستان:

خیابان:

تلفن ثابت:

رایانامه:

کوچه:

پلاک:

تلفن همراه:

هزینه‌های بسته بندی و ارسال به عنوان تخفیف محاسبه شده است.

قم، چهارراه شهدا، ابتدای خیابان معلم، نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

تلفن: ۰۲۵-۳۷۱۱۶۶۶۷

کد پستی: ۳۷۱۵۶-۱۶۴۳۹

رایانامه: magazine@isca.ac.ir

شماره پیامک: ۳۰۰۲۷۰۲۵۰۰۰۰

شماره حساب سیبایانک ملی ۰۱۰۹۱۴۶۰۶۱۰۰۵ نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی